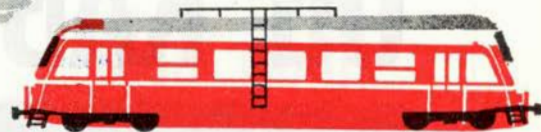
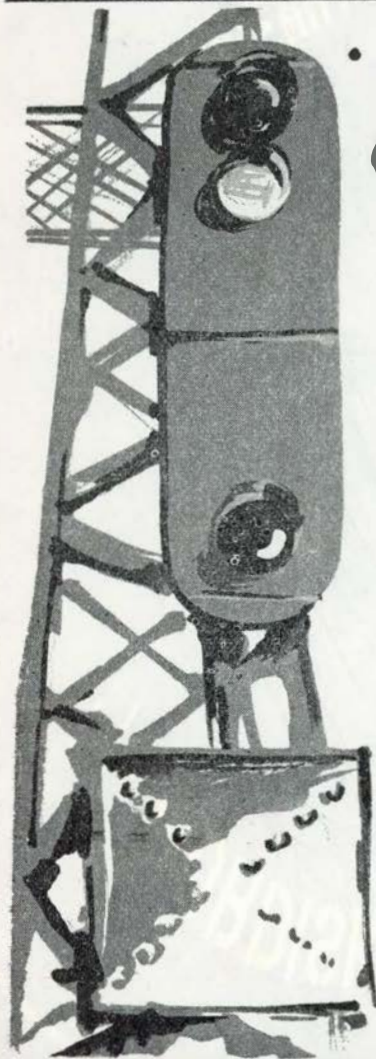

JERNBANE-BLADET

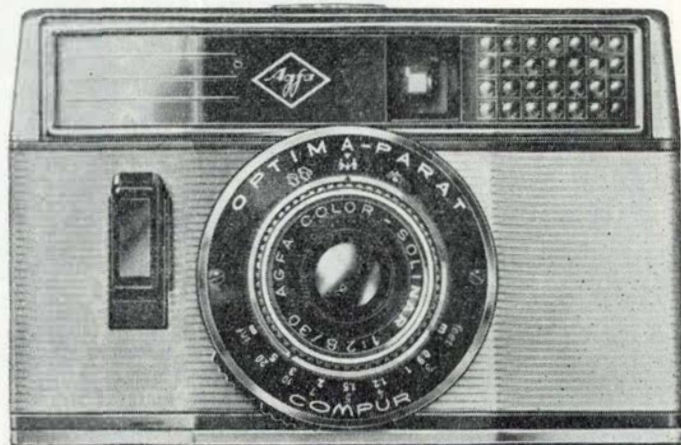

TIDSSKRIFT FOR STATS- OG PRIVATBANEPERSONALET

RØDT OG GRØNT SIGNAL..

– det er noget, der passer en DSB-mand! I Agfa's helautomatiske lommekamera OPTIMA PARAT er rødt og grønt signal også af afgørende betydning – og iøvrigt det eneste, man skal bemærke, før der trykkes på knappen!

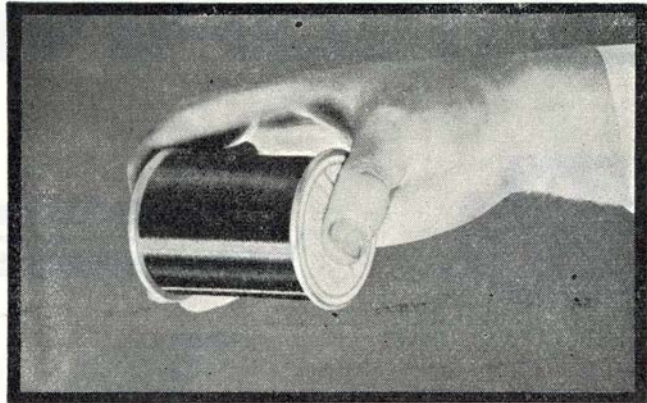

■ Samtidig, trinløs styring af tid og blænder indenfor områderne 1/30–1/500 og blænder 2,8–22 ■ Solor-Solinar 2,8/30 mm ■ Compur-lukker ■ Lysrammesøger m. grønt signal for vellykkede optagelser ■ Negativformat 18×24 mm – f. eks. 40 optagelser på en småbilledfilm patr./20

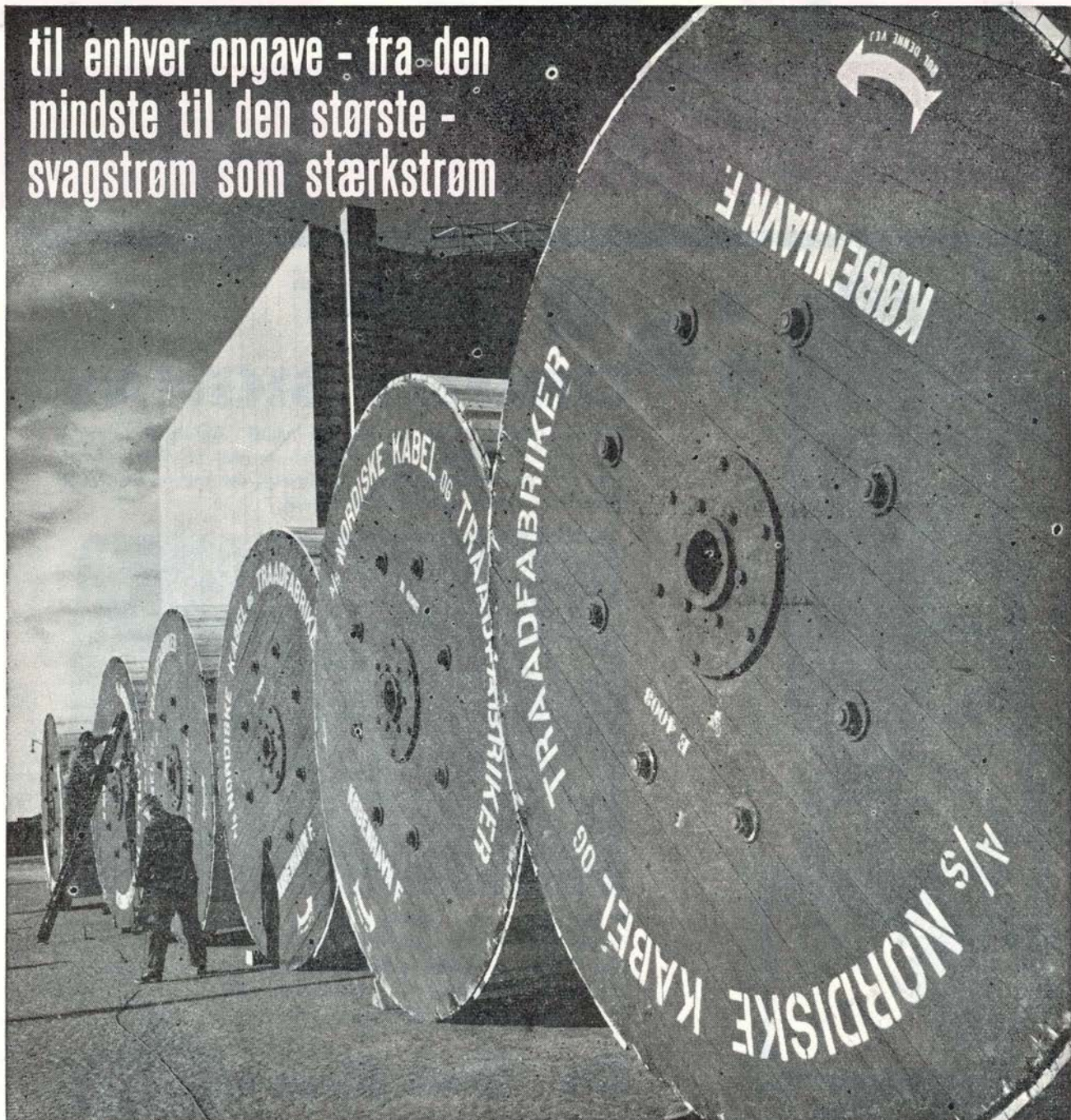
De Skulle Bruge

NKT LEDNINGER OG KABLER

til enhver opgave - fra den
mindste til den største -
svagstrøm som stærkstrøm

AKTIESELSKABET NORDISKE KABEL- OG TRAADFABRIKER
KØBENHAVN F.FASAN (01 32) 7000. ÅRHUS (0 61) 3 5111. ODENSE (09) 12 06 43

JERNBANE-BLADET

Redaktion:

H. E. Rybro, M. D. F. (ansvarhavende)
Valby Langgade 223 1. tv. - København Valby
Telefon 30 87 71

Ekspedition:

Togfører V. Jonvald - Hvidovrevej 258
Tlf. 78 36 42

Udkommer een gang om måneden.

Abonnement
12 kr. årlig.

Kan bestilles på girokonto 600 82
Jernbane-Bladet - Hvidovre

Medlem af
Dansk Fagpresseforening
og
International Tidsskriftsfederation
Bladet er tilsluttet Dansk Oplagskontrol
Tryk: Bogtrykkeriet »Centrum«

Maj 1965

Dette nr. indeholder:

Valutaen er usikker	side 123
Månedens emner	» 124
Sagt og skrevet	» 124
Erindres det	» 124
Månedens foto	» 126
Nyt fra udenlandske baner....	» 126
I anledning af	» 127
Her i Esbjerg	» 131
I få linier	» 134
Dampomnibussen	» 135
På vandring efter Haderslev amtsbaner V og VI	» 136
Fra dagbogen	» 143
Rutebil nyt	» 143
Privatbane nyt	» 143
Modeljernbane	» 145
Foto hobby	» 147
Personaliala	» 151
Bog anmeldelser	» 151
Humørpiller	» 152

**Vil De se
resultater?**

lad
trykluft
arbejde
for Dem

Atlas Copco

Atlas Copco A/S, Valhøjs Alle 160
København - Vanløse, Telf. (01) 70 55 11
Århus afdeling: Grenåvej 339, Risskov
Telf. (061) 7 63 44
Distriktskontor - Fyn: Hunderupvej 130
Odense, Telf. (09) 13 57 16

Jernbanekioskerne

betjener Dem gerne med

Tobak - cigarer - cigaretter

Film og kuglepenne

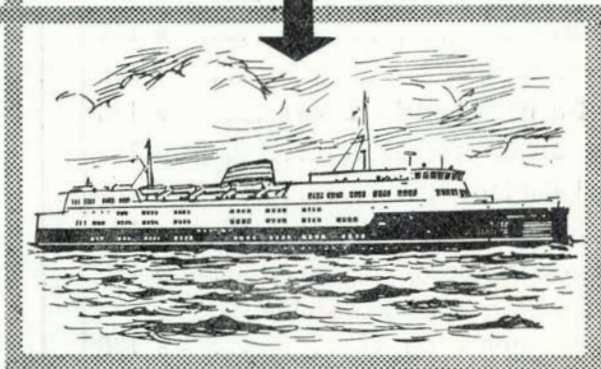
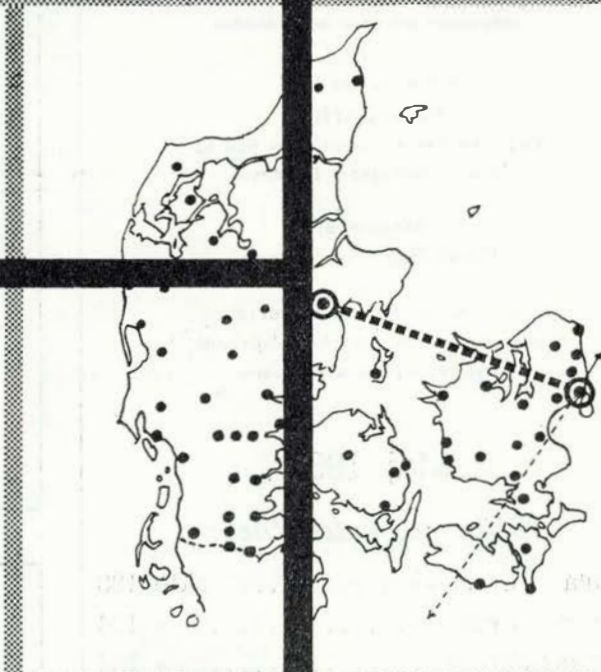
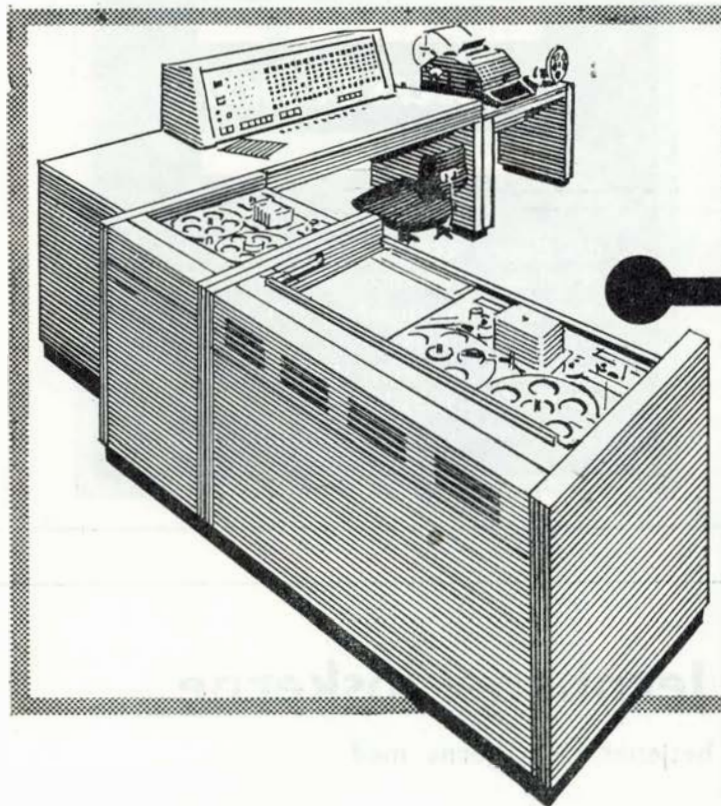
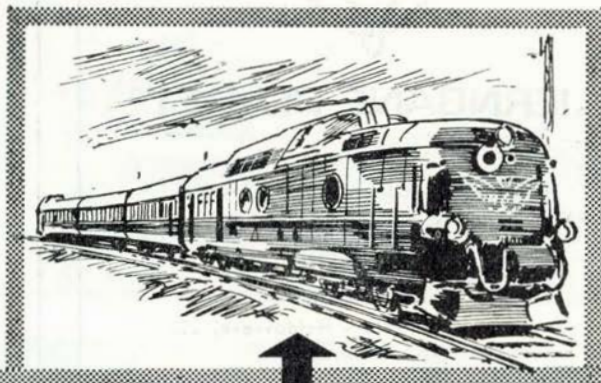
Dag- og ugeblade

Rejselekture

Venlig hilsen
Bladhandler-Forbundet
i Danmark

ELEKTRONISK PLADSRESERVERING

SIEMENS ELEKTRONISKE
PLADSRESERVERINGSSYSTEMER
FOR
BANER - SKIBE - FLY

DANSK SIEMENS AKTIESELSKAB

BLEGDAMSVEJ 124 - KØBENHAVN Ø.

TLF. (01 76) TRIA 6464

TELEX 2313

ÅRHUSKONTOR:

ECKERSBERGSGADE 22 - ÅRHUS C

TLF. (061) 3 66 00 - TELEX 4524

Valutaen er usikker

Maj causeri

EN ELLER ANDEN fornuftig mand må have visket trafikminister Kai Lindberg i øret, at nu var tiden inde til at få bragt den årelange for alle parter irriterende situation vedrørende DSB-chaufførernes organisationsforhold ud af verden. Langt den største part af DSB-chaufførerne udmeldte sig for 4-5 år siden af Dansk Arbejdsmand og Specialarbejder Forbund og dannede deres egen organisation. Herved opstod det indtil nu uløste problem om forhandlingsretten, hvilket medførte, at man manglede den arbejdsro og gensidige forståelse mellem DSB's ledelse og chaufførerne, der er en solut nødvendighed for, at den rette arbejdsglæde kan være til stede. Det er derfor rimeligt, at der ydes trafikminister Kai Lindberg den største anerkendelse for, at han, om end på utraditionel måde, så hurtigt til alle parter tilfredshed, fik ordnet dette problem. DSB-chaufførerne ophævede derefter deres private organisation og indmeldtes for april måned i DASF således, at de pr. 1. maj kunne overflyttes til Dansk Jernbaneforbund på normal måde. Vi ønsker trafikminister Kai Lindberg tillykke med resultatet af sit initiativ i denne sag, og ønsker DSB-chaufførerne velkommen i tjenestemændenes rækker.

SOLDATER på weekend- og orlovsrejser har altid været et irrita-

tionsmoment for de øvrige rejsende i togene. Fra 1. april har soldaterne fået frikort til rejser med togene, og det vil selvfølgelig give endnu flere soldater i togene. Dersom banerne vil bevare de betalende rejsende, må der snarest ske en ændring med placering af soldater i tog. Heldigvis gør My-ernes store trækraft det ikke nødvendigt med flere tog, men der må sættes flere vogne i togene, og for at skabe tålelige forhold for togenes øvrige rejsende, må soldaterne nødvendigvis henvises til vogne, der er reserveret for soldater. Pladsforholdene på bl.a. færge 70 på søndage har snart i mange år været helt urimelige, og nærmest en skræk for de rejsende. Det er så givet ikke den slags, der opfordrer til at benytte DSB.

TUNNELBANE - FORSLAG er bebudet fremsat i folketinget i løbet af maj måned, men hvem aner i dag noget om, at der er eller bliver brug for T-baner i København? Det er da en trøst, at forslaget ikke bliver vedtaget lige med det samme, for det vil da være at begrave ca. 1 mil-

liard kr. i jorden, og kommer T-banen nogen sinde i drift, vil det blive en underskuds forretning af den helt store størrelsesorden. Hvor skal et tilstrækkeligt antal rejsende komme fra? Antallet af tilrejsende til den indre by har været uændret i de sidste 15 år, og den lige offentliggjorte statistik udviser, at Københavns befolkningstal i 1964 viste en nedgang på 13.193. Med den fortsatte sanering af boliger i København vil befolkningstallet stadig falde. Fra sagkyndig side med professor, dr. tech. P. H. Bendtsen i spidsen advares der da også kraftigt mod at påbegynde den projekterede T-bane både af økonomiske og trafikmæssige grunde.

ASPIRANTTILGANGEN til DSB er nu blevet større, idet sidste annoncekampagne om portøraspiranter gav 320 ansøgninger. Deraf blev 252 indkaldt til prøve, og 143 bestod denne. Af disse blev 94 antaget. Hovedparten af de øvrige ansøgere faldt på lægeerklæringerne. Dette er i sig selv et alvorligt problem for ungdommen, og det synes i nogen grad at være uforståeligt, da de fleste af ansøgerne lige er hjemsendt fra militærtjeneste, hvor der var de bedste muligheder for lægeautoriteterne til at kontrollere de unges sundhedstilstand.

-bro

Restaurant »På Fortovet«

og baren på Østerport station

anbefales

POUL GUDMANN

Månedens emner...

Nye opmålinger i Storebælt

Som følge af færgerne »Prinsesse Benedikte«s grundstødning sydvest for Sprogø ved nytårstid, ønskede DSB at få kontrolleret vanddybderne i færgernes sejl-rute. De nuværende søkort er 20 år gamle.

Statens Søkortarkiv oplyser, at der ved de forestående opmålinger vil blive taget en ny teknik i brug, og der er søgt om bevilling til det nødvendige grej.

Det er hensigten at sænke en skinne, bestående af seks meter lange rør, ned over havbunden, hvor den holdes i den ønskede højde af vægter og flydere. Når denne skinne langsom trækkes frem af to hjælpeskibe, som bistår opmålingsfartøjet »Freja«, vil man helt nøjagtig kunne fastslå vandstanden over bundens sten.

Når bunden er kortlagt, vil der blive udarbejdet rapport, hvorefter der kan tages stilling til, hvor vidt stenene skal bortsprænges. Den stærke isgang, der gennem flere vintre i de sidste årtier har været i Store Bælt, kan have flyttet store sten på bunden, hvorved dybdeforholdene er ændrede i forhold til angivelserne på de officielle søkort.

Ny færge til Helsingør-overfarten

Foruden Aarhus Flydedok og Maskinbyggeri, der fik leverancen på den nye færge for 14,5 mill. kr., var der indgivet tilbud fra Aalborg Skibsværft, Frederikshavn, Svendborg og Nakskov skibsværfter. Når leverancen gik til Århus værftet, var det også medvirkende, at dette værft havde den korteste leveringstid til februar 1967. Iøvrigt lå tilbudene meget tæt på hinanden. Den nye færge bliver lidt større end den sidst leverede færge »Helsingborg«. Der sker det nye, at passagersalonerne lægges over vogndækket, mens de på de øvrige færger ligger under. Det vil give passagererne virkelig gode udsigtsforhold under sejlturene. Endvidere bliver der på dækket, som kan tage syv jernbanevogne, endog plads til lastbiler ved siderne. Regnes udelukkende med almindelige personbiler, vil den nye færge kunne medtage 20 foruden jernbanevognene. Der bliver i øvrigt plads til 800 passagerer.

Firmanavnet Burmeister & Wain 100 år

Virksomhedens firmanavn Baumgarten & Burmeister blev d. 11. maj 1865 ændret til det nuværende Burmeister & Wain.

Hvis man i 1865 stillede sig op foran

Børsen og kiggede over mod Amager, ville man se noget der var helt forskelligt fra det, man ser idag. Den første rigtige Knippelsbro, en træbro, lå lige foran, med støbte portaler med figurer der forestillede de fire hovedvinde og med mange dekorative bånd og forsiringer. I begge sider var der brede fortøve, så at kørebanen på selve brostykket blev så smal, at to hesteforspand ikke kunne passere samtidig. På siderne af broen lå sejlåde fortøjet og over mod Christianshavn, på Nyholm og Jacob Holms plads, var kun små bygninger synlige.

Nu domineres udsynet af Burmeister & Wains store administrationsbygning, men dengang kunne man ikke se nogen af firmaets bygninger fra Knippelsbro. Hele virksomhedens maskinproduktion var koncentreret på et ret lille areal ved Christianshavns Kanal ved Ovengaden neden vandet, der, hvor nu marketenderiet »Frikadellen« ligger. Skibsbygningsvirksomheden var knyttet til Engelskmandens Plads, et areal op ad den nuværende Langebrogade.

Det var englænderen William Wain, der som medindehaver var med til at lægge grunden til vort hovedfirmas ekspansion til storindustri. Wains indsats i firmaet mærkedes snart, og i den korte årrække til 1872, da Burmeister og Wain med C. F. Tietgens hjælp blev omdannet til aktieselskab, byggedes 30 skibe med en indbygget hestekraft, der i dag virker overmåde beskeden, men dengang betød store tal, nemlig 1696 BHK.

Takket være Burmeister og Wains gode forbindelser opnåedes mange ordrer på skibe til flåden, postvæsenet og udlandet, og med disse solide ordrer som baggrund var udgangspunktet skabt for Burmeister & Wains senere, store udvikling.

200 nye S-togsvogne

Regeringens økonomiudvalg har givet trafikministeren tilslutning til, at der anskaffes 200 nye S-togsvogne til en pris på omkring 50 mill. pr. Man har nu besluttet at gå bort fra det alt for tunge S-togs materiel vi hidtil har benyttet, og denne gang anskaffe en tysk fremstillet S-togs type, der anvendes på Hamborgs bybane og nærmest svarer til en alm. sporvogn. Det nye anskaffelsesprogram indledes med, at der indkøbes 20 bogiesæt i Tyskland – hvert sæt består af fire bogier – og derefter er det hensigten at lade Frichs i Århus fremstille de øvrige vogne på licens.

Dette bliver ganske vist lidt dyrere, end hvis man købte alle vognene i Tyskland, idet Frich må anskaffe ny specialværktøjer, men regeringen har alligevel besluttet sig for denne fremgangsmåde af hensyn til produktionen på den danske virksomhed, som i tidens løb har haft leverancer til statsbanerne som en stor del af sin omsætning. Den ny S-togs type skal være af meget høj standard, og man har flere steder i Vesttyskland haft særdeles gode erfaringer med den.

Det er endnu ikke bestemt, hvor selve vognkasserne skal fremstilles, og der regnes med, at der går mindst et år før det første nye togsæt bliver køreklar.

Sagt og skrevet

– Det er som om alt, statsbanerne har med at gøre, skal misrekommanderes – måske nok til dels, fordi man ræsonnerer som så: banerne har vi, de forsvinder ikke, hvad vi end gør, men jeg er ikke sikker på, at et sådant ræsonnement er holdbart.

P. E. N. Skov.

Statistisk set findes der i dette land ikke noget mere sikkert sted at opholde sig end netop om bord på en færge.

Vi sejler årligt godt 40.000 gange over Storebælt og overfører ca. 7 mill. rejsende, og i de 28 år, jeg har været i statsbanerne og formentlig endnu længere er ingen passager omkommet eller alvorligt tilskadekommet som følge af færgueheld.

Ø. Bech, Sofartschef.

Erindres det....

For 50 år siden ... Maj 1915 ...

Hovedbestyrelsen for Dansk Jernbaneforbund kræver omgående et ekstra vederlag til forbundets medlemmer, idet man med rette hævder, at adskillige jernbanemænds hjem befinder sig i svære økonomiske vanskeligheder grundet dyrtiden, krigen har skabt.

★

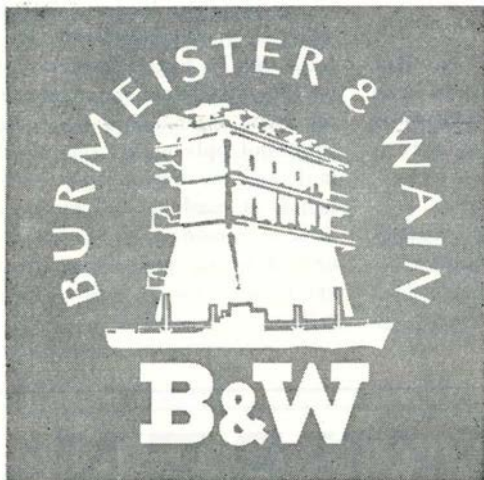
Østsjællandske Jernbaner søger en trafikalev. Lønnen udgør det første år 360 kr. og i 5. år kr. 960.

★

Som brændsel på samtlige loko tilhørende statsbanerne bruges nu en blanding af koks og kul. Maskindirektør Floor udtaler, at man er godt tilfreds med denne form for loko brændsel.

B&W bygger
såvel marine som
stationære
dieselmotorer.

B&W er en
verdensomspændende
organisation med
datterselskaber,
licenshavere
og agenter
i 60 lande
i alle dele
af verden.

B&W marine dieselmotorer med ydelser
indtil 27.600 EHK for enkeltskruede anlæg.

B&W Alpha langsomtgående marinemotorer
udstyret med propeller med vendbare
blade til fremdrift af mindre skibe.

BURMEISTER & WAIN
København Danmark

Ferie- og udflugtssteder

HOTEL EBELTOFT

Stedet hvor man spiser godt og billigt. Ren kaffe
Lis Pedersen - Ebeltoft - Tlf. 90

Vi bor og spiser på

HOTEL WESTEND

Randers - Tlf. (064) *2 53 88
Værelser med moderne komfort til moderate priser.

Man bor og spiser godt på -

MISSIONSHOTELLET

Slotsgade 5 - Hillerød
Tlf. (03) 26 01 89 og (03) 26 21 95
Hyggelige selskabslokaler

Den Gamle By's restaurant

Århus - Tlf. 2 52 05
Selskaber indtil 60 couverter modtages. Diner og a la carte
Åben hele året

Et godt sted at mødes . . .

BRÆDDEHYTTEN

Adelgade, Hobro - tlf. 2 15 94
Et godt madsted - rimelige priser
Bowling

Afholdshotellet

Fyensgade 26 - FREDERICIA
Hansigne Hansen
Hyggelige værelser - God mad og kaffe
Telf. (059) 2 01 48

AFHOLDSHOTELLET

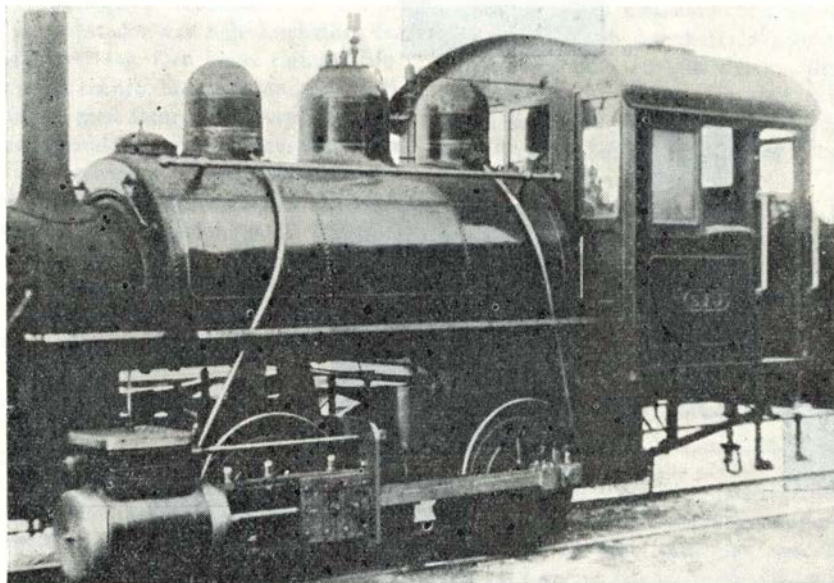
v/ Ester Lindskov Hansen

. . . altid et besøg værd
Brotorvet - Holstebro - Tlf. 2 04 18

Hotel „SØNDERHAV“

ved Flensborg fjord
Hyggelige værelser - 1. kl. køkken
Sønderhav pr. Kollund
Telefon (046) 7 88 91

Månedens foto

SFJ 16 (også kaldet Skildpadden,) som det så ud, da det kom til Danmark i 1899 fra Baldwin i U. S. A. Få måneder efter ankomsten blev det forsynet med bagløber. Det blev udrangeret i 1932

For 25 år siden . . . Maj 1940 . . .

Fra 6. maj rullede Amagerbanens gamle loko og personvogne atter over det flade Amagerland til aflastning af banens rutebiler. Det varede lige til 1947, hvad vel ingen dengang havde regnet med. Banen måtte senere låne loko af Frederiksværkbanen, Silkeborg-Kjellerup-Rødkjær brobanen samt Langelandsbanen.

★

Ålborg privatbaner fik en stor moderne rutebil forsynet med jernbanehjul, så bilen på trafiksvage dage kan gøre fyldest for et tog. Fra 1/6 skal den køre mellem Fjeritslev og Frederikshavn.

★

På a/s Slangerupbanens årlige generalforsamling blev banens elektrificering atter drøftet, men spørgsmålet står hen i det uvisse. - Og det tør vel siges?

Nyt fra udenlandske baner

Information pr. maskine

På Londons Waterloo banegård er for nylig opstillet en informationsmaskine, der giver svar på 120 forskellige spørgsmål, der er udvalgt blandt dem, der oftest bliver stillet oplysningspersonalet. På lavlen står f.eks.: 46 To Exeter Central. Trykker man på knap 46, kommer omgående en seddel ud, hvor afgangstider til Exeter står opført samt oplysninger om tilsluttende tog, mulighed for spisning på rejsen m.m. Det håbes, at maskinen vil kunne aflaste stationens personale så meget, at dette kan beskæftige sig med deres egentlige opgaver i stedet for at skulle besvare spørgsmål.

BIKUBEN

FORSØRGELSESFORENING
OG SPAREKASSE

Tal fremtid med Bikuben -

- Deres Sparekasse

Hvorfra navnet dræsine?

For 150 år siden levede der en tysk friherre Karl Ludwig von Drais, der først konstruerede en »spring- og hopmaskine«. Den havde fire hjul og på siderne to håndtag, hvori man holdt sig fast. Man satte af på jorden med det ene ben og kørte så til det atter var tid med nyt afsæt. Fri-

herren sad bag ham, der måtte sørge for farten. Da de første jernbaner kom, konstruerede friherren en let trolje på fire hjul, der blev drevet med de helt til vore dage benyttede pumpestænger. Derved fik køretøjet navnet »Draisine« på tysk efter sin opfinder, og på dansk kom den til at hedde dræsine.

I anledning af...

Fh. gdr Emil Terkelsen

fyldte d. 28. april 80 år, i hvilken anledning dagbladet Børsen bragte en samtale med E. Terkelsen. Vi har tidligere bragt samtaler med Terkelsen, men det har været om dennes jernbaneliv. Men her kom bl.a. noget om, at Terkelsen egentlig helst ville have været journalist. Iøvrigt bemærker vi, at den bitterhed, hvormed gdr forlod DSB for 10 år siden, synes at være forsvundet, og afløst af glade minder om den svundne jernbanetid.

- Hvorfor blev De ikke journalist?

- Jeg har jo sagt, at jeg skulle tjene penge.

- Talte De ikke med redaktøren af Deres lokale avis?

- De er ikke kendt i Vestjylland, kan jeg høre, og har navnlig ikke været det i halvfemserne! Det er fornuftige folk, der bor derovre, det var det i hvert fald den gang. Om sommeren havde de ikke tid til at læse aviser, så derfor sagde de avisen af om sommeren. Og mor havde naturligvis slet ikke råd til at holde en avis, hverken sommer eller vinter. Gentofte-ulykken i maj 1897 vidste vi ikke noget om før flere dage efter, da vi rent rygtevis hørte om den.

- Hvorfra havde De så Deres romantiske kærlighed til pressen?

- De skulle være skriftefader, De haler alting ud af mig! Jeg har virkelig en lille forbrydelse at tilstå. Mens jeg gik i skole

i Tarm, tog jeg af sted med toget om morgenen, skiftede tog i Skjern, hvor der var en halv times ophold, passede så mine seks skoletimer, hvorefter der var fire timer, til der gik et tog hjemad. Dem tilbragte jeg med lektielæsning under en lærers tilsyn på skolen. På hjemvejen havde vi igen en halv times ophold på Skjern st, og samtidig ankom de københavnske morgenaviser. Der var her en gammel aviskone, en naturaliseret polak, der lånte mig »Politiken«, mens jeg ventede på stationen.

Jeg skylder hende megen tak, for hun bidrog til min opdragelse eller i hvert fald til min udvikling. Jeg læste om Dreyfus-sagen og syntes, at nu var der da ikke retfærdighed til i verden mere.

For få år siden gik jeg op på avissamlingen på Universitetsbiblioteket for at kigge i de lokale aviser fra 1899-1900. Jeg ville se, om der stod noget om mine kammerater. Det gjorde der ikke. Men jeg konstaterede, at mange af de ting, der stod omtalt, dem huskede jeg, som var de sket i går.

Vestjysk psykologi

- Hvorfor blev de så ikke journalist?

- De lærer vist aldrig at forstå noget!

Kan De ikke begribe, at en lille vestjysk dreng, han tager ikke mod til sig og går ind til chefen i en helt fremmed verden og beder om en læreplads? Hvad skulle jeg have sagt, hvordan skulle jeg have gereret

Ferie- og udflugtssteder

Missionshotellet ANSGAR

Prinsensgade 14-16 - Ålborg

Telefon (08) 13 37 33

God mad - gode værelser

Hotel Mogenstrup Kro

Restaurant - Selskabslokaler
Haveatrium i skønneste omgivelser.
For kongresser, firmaudflugter eller familiens egne fester.

Selskaber indtil 400 cuverter.
Weekend og pens. Musik i sæsonen.
Idyllisk beliggenhed ved
Næstved-Præsto landevej.

Mogenstrup Kro pr. Lov.
Bord- og værselsesk. (03) 761 Lov 130

BANDHOLM HOTEL

Ved stranden

God mad og kaffe

„Bandholm Østbanegård“

Telefon (03) 8 88 - 5

KJÆRS HOTEL

Nørre Nebel - Tlf. 10

Et hyggeligt og godt madsted

Selskaber modtages

GRAND HOTEL

Adelgade 54 - Hobro

Tlf. (0891) *2 1199

Selskaber modtages

Prøv cafeteria „LILLE GRAND“

MISSIONSHOTELLET

Storegade 9 - Tønder

Tlf. (047) 2 21 08

HOTEL KIKKENBORG

Bramminge - Tlf. (051) 7 31 90

To oaser på Københavns Hovedbanegård

Hovedbanegårdens Restaurant

KØBENHAVN

TLF. 14 12 32

F. L. Viltoft

Nyt fra hele verden

Journaler

Kulturfilm

Musikfilm

Tegnefilm

- vi har cinemascope

Central 13540

transformere
TIL
SIGNALANLÆG

FORLÆNG KATALOG

H & K. LÜBCKE
AKTIESELSKAB
JERNBANE ALLE 43 · KØBENHAVN/VANLØSE
Tlf. (01) 74 33 22

12

**DEN DANSKE
LANDMANDSBANK**

— den gode bankforbindelse

B & T

Gå i

**DEN SJÆLLANDSKE
BONDESTANDS
SPAREKASSE**

- også når det gælder lønningskonto

En konto i Bondestandens Sparekasse kan benyttes ved alle Sparekassens 119 kontorer, der er spredt over hele Sjælland

**Hovedbanegårdens
Restaurant**

Århus C

Direktør: Rich. Pedersen - Tlf. (061) 2 02 26

Skurvogne

THUNBO & CO

Fabriksvej 7 · Kolding · telf. 2 57 77

**Fredericia Byes og Omegns
Spare- og Laanekasse**

Randers-Hadsund Jernbane 1/5

Byg SVENSK på DANSK

Forlang brochure over
fritids- og helårshuse

RINGLINGHUS

KALUNDBORG - tlf. *1800

NB Se fritidshusene ved JKL-færgen i Kalundborg

mig? Næh, ved vort bliver bondens søn bonde, skomagerens søn skomager og den afdøde stfst. søn jernbanemand.

Min fars efterfølger i Borris, stfst. Eriksen, var en hædersmand, endskønt han var stærkt grebet af Indre Mission. Jeg må sige til hans ros, at han aldrig prøvede at påvirke mig. Da jeg var 16 år, anskaffede jeg mig en elevkasket til 5 kr. og meldte mig til tjeneste hos ham. Han gav mig et fast håndtryk og sagde:

– Goddag, Emil, og velkommen! Herren velsigne din indgang og din udgang. Jeg tror ikke, der er mange trafikelever i dag, der har fået en sådan modtagelse. Men i mit tilfælde synes den at have været virksom.

– Og De synes stadig jernbanearbejdet var sjovt?

– Ja, det kan De bande på! Jeg ændrede det gamle bibelord »I dit ansigts sved skal du æde dit brød« til »I mit ansigts sved vil jeg æde mit brød!« Arbejdet var simpelthen min lyst.

Ac Johnsens 11. bud

– Har De også forståelse for mennesker, der kan nøjes med lidt mindre arbejde?

– Absolut – især i teorien. Flid er jo som man siger, en udmærket erstatningsegenskab, men et godt hoved er nu heller ikke dårligt. Men nu, jeg tænker over det, må jeg sige, at jeg også i praksis har vist nogen forståelse for livskunstnerne.

Jeg kan huske en gang, forholdsvis kort tid efter, at jeg var blevet gdr.. Jeg havde mine faste modtagelsesdage, og en dag meldte der sig en stfst, som jeg havde ventet aldrig mere at få nogen ulejlighed med, eftersom han frivilligt var kørt ind på et sidespor og blevet chef for en landstation på Fyn. Men nu sad han der altså, og efter at jeg havde udtrykt min glæde over at se ham, spurgte jeg, om der var noget, jeg kunne gøre for ham. Det var der ikke, sagde han, men han var en hyggelig mand,

og jeg tror, vi sad og snakkede en halv time. Så gik han over gangen og ind til dav. trafikchef Johnsen, hvor han vist opnåede et par små favører. Men pludselig – fortalte Johnsen mig bagefter – busede det ud af ham: »De og Terkelsen er dog de to største idioter ved statsbanerne!« Nu er Johnsen en mand, der efterlever det 11. bud, at »man soll sich nicht verblöffen lassen«, så han spurgte ganske koldblodigt: Hvorfor dog det? Og svaret var, som De kan tænke Dem, at Johnsen og jeg, vi mødte på kontoret en time tidligere end alle andre og blev der en time længere, og når vi endelig gik hjem, havde vi en mappefuld sager med – »mens jeg,« sagde den kloge mand fra Fyn, »møder ved 9-tiden, ekspederer nogle få tog – de fleste kører jo heldigvis direkte forbi – nusser lidt på kontoret og i øvrigt passer min have og min middagsøvn!« Han fik lov at beholde sine små favører.

Vil De have et andet eksempel? Jeg fik en dag besøg af en tktl fra Langå, som gerne ville være stfst i Bramminge. Nu er det jo ikke meningen med at træne folk op på så vigtige knudestationer som Langå for at gøre dem kvalificerede til at overtage store stationer som Aalborg eller Esbjerg – det er ikke meningen, siger jeg, at de så skal hoppe af i Bramminge. Så jeg spurgte ham, om han dog ikke fandt det klogere at blive i Langå lidt endnu, til der viste sig noget bedre. Hvis han nu havde svaret, at han havde en ganske særlig interesse i de jernbanetekniske opgaver i Bramminge, eller noget andet sludder i den retning, så havde han bestemt ikke fået sit ønske opfyldt. Men han var mig for klog. Han sagde, at han altid havde haft lyst til at fiske i Sneum å, og nu, da Bramminge var ledig, oplevede han måske sit livs eneste chance for at få det ønske opfyldt. Den motivering, og den ærlighed, kunne jeg ikke stå for. Så De ser, at helt døv og blind for alt andet end arbejde er jeg dog heller ikke.

– Hvad venter De af fremtiden for DSB?

– Jeg glædede mig i sin tid til at blive chef for de københavnske tunnelbaner. Senere har jeg glædet mig til at opleve dem som pensionist. Nu venter jeg ikke mere at opleve dem.

Nap en pølse i

PØLSEBAREN

Charlottenlund stationsplads

PØLSEBAREN

ved den nye Vanløse Bio

Spis
Paaskebrød

til pølser, bøf og hot-dogs

SKRÆDDERFIRMA

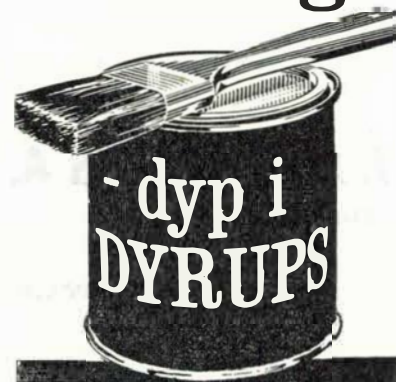
Sneumkjøp

ÅRHUS 74

ALT I HERRE- OG
DAMESKRÆDERI

MÅLKONFEKTION I FINESTE UDFØRELSE
PROVINSENS STØRSTE UNIFORMSKRÆDERI
Konto oprettes gerne

-mal på lørdag

Landbosparekassen
Bramminge

Tlf. 7 34 44

1. kl. kød til billigste pris
„FABRIKSUDSALGET“
v. Leif Edelbo
Tillegade 11 – Nakskov – Tlf. 1028

Gælder det rejser ... så

VERDENSREJSEBUREAUET

WAGONS-LITS//COOK

VESTERBROGADE 1 - V. - TLF. Mi 2747*

ikke dyrere ... men bedre

Alt i tandteknik

Reparationer . Omstillinger og underføringer

Martinus Schmidt

Mariendalsvej 12c - FA. 880

Med et djærvt vestjydsk håndtryk
byder Esbjerg-Fanø velkommen
til en rigtig vesterhavsferie . . .

ESBJERG

ER DEN IDEELLE KONGRESBY

Udgangspunktet for udflugter til:

1. Danmarks ældste by, Ribe.
2. Danmarks internationale badeø, Fanø, med de hyggelige skipperbyer.

Esbjerg Erhvervskontor er altid til Deres tjeneste!

J. Anderskov & A. T. Thomsen

Civilingeniør - M. Ing. F.

Ingeniør - M. af I.

rådgivende ingeniører

ESBJERG

Tlf. (051) *2 81 22

KOLDING

Tlf. (055) *2 78 22

A/S NORDISK GUMMIBÅDSFABRIK

ESBJERG - Tlf. (051) 2 64 44

Til LANDS og til VANDS

Esbjerg Tovværksfabrik A/S

Tlf. (051) 2 40 00

ATLAS EKKOLOD

Ekkolod til alle formål . . .

ESBJERG - Tlf. (051) 2 07 44

Her er **ESBJERG**

beplantes med grønt. Endelig kan Esbjerg tilbyde rigelige mængder el, vand og gas til særdeles rimelige priser.

Trafikhavnen i Esbjerg

Esbjerg er en af Danmarks yngste byer. Byen mangler endnu 3 år i at kunne fejre sit første 100 års jubilæum. Og ungdommen sætter stadig sit præg på byen. Således er Esbjerg den by i Danmark, der i forhold til sit indbyggerantal har det største antal børn! Esbjerg er fremtidens by, men allerede idag er den landets femtestørste med mange af storbyens muligheder og faciliteter:

★ ★

Havn og industri

Trafikhavnen i Esbjerg er Danmarks eneste isfri havn. Mere end 40 % af landbrugets totale søværts eksport passerer denne havn, der derfor er landbrugets vigtigste eksporthavn.

Fiskerihavnen er Danmarks største. 550 kuttere er hjemmehørende her, hvor konsum- og industrifisk årligt hjembringer hundreder af millioner kroner. Fiskerihavnen vokser stadig, det femte bassin er for kort tid siden indviet.

Havnen og de øvrige gode trafikforbindelser har medvirket til at skabe ideelle betingelser for industrien. Foruden indu-

stri kvarterer i havneområderne har byen opført værkstedshuse og indrettet nye industrikvarterer i omegnen. For kort tid siden har kommunen opkøbt 300 tdr. land jord til nye industrikvarterer. Området er allerede byggemodnet og kloakeret – og

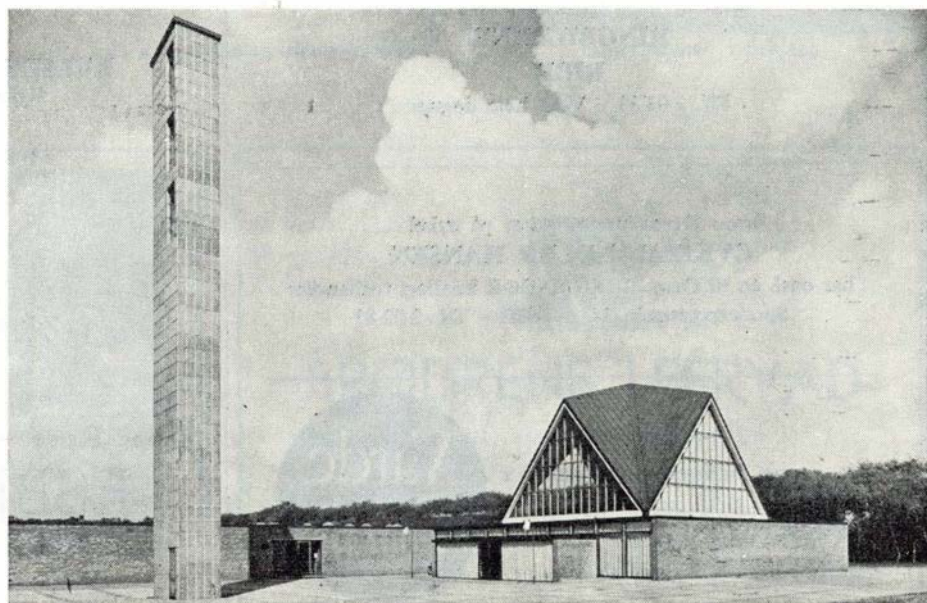
Boliger og skoler

Esbjerg med forstæder er idag et bysamfund på mere end 70.000 mennesker – og byen vokser stadig. Derfor bygges der fortsat boligkvarterer som et led i byens udviklingsplan. Her lægger man hovedvægten på at skabe lyse, friske, grønne områder som ramme omkring hjemmene.

Det store befolkningstal og især den store børnetilgang har skabt et voldsomt behov for skoler. I Esbjerg har man imødekommet dette behov, ikke blot ved udbygning af folkeskolerne, men også ved at trække mange former for videreuddannelse til byen. Idag findes der i Esbjerg foruden folkeskoler med specielle børnehaveklaser og gymnasier, feriekolonier, teknisk skole, handelsskole, seminarier, bygningsteknikum, laborantskole, specialarbejderskole, sygeplejeskole, maskinmesterskole, statens sømandsskole, musikhøjskole og -konservatorium m.v. I nær fremtid ventes yderligere udbygning af mange af disse skoler, bl.a. handelsskolen.

Kunst, sport og turisme

I tilknytning til Esbjerg kunstpavillon, der blev indviet i 1962, findes Esbjerg mu-

Kunstpavillonen i Esbjerg

A. WELTH

murermester

Darumvej 131 - ESBJERG - telf. 2 33 93

Jernbeton - murerarbejde
Fabriksskorstene og kedelindmuring
udføres. — Forlang tilbud

Vestjysk Autoopretning

v. Kaj Sørensen og Erik Frikke

Storegade 8 A - Esbjerg - Telefon 23456

ALFRED KRABBENHØFT A/S

Murerarbejde - Jernbeton - Kloakarbejde
Letbeton - ROCKWOOL hulrumsfyld
Aut. indblæsningsfirma - ESBJERG - Tlf. (051) 2 10 54

ESBJERG AUTOOPHUG

Storegade 111 - ESBJERG - Tlf. 2 08 04

TJÆREBORG CEMENTSTØBERI

Jens Chr. Jensens eftf.
N. Pedersen & E. Højbjerg Jensen
Tlf. TJÆREBORG 21

KØDBØRSEN

H. Damkjær Nielsen
... mange køber for dyrt — de fornuftige køber i
Kødbørsen, Grydegade 9 - RIBE - Tlf. 2 00 75

RINGBILERNE

RIBE

Tlf. 2 03 33 - Vagt hele døgnet

Bevar Deres humør - kør på cykel...

CYKELHANDLER HANSEN

har også én til Dem. BRENNABØR knallert forhandler
Sønderportsgade 34 - RIBE - Tlf. 2 02 83

... og pengene sætter vi i

ESBJERG AFDELING
Tlf. (051) 2 68 11

Varde
Bank

ESA MØBELVÆRK A/S

Gasværksvej 10 - ESBJERG - Tlf. (051) 2 88 11

Det førende Schweizerprodukt

Symaskiner

Strandbysvinget 5, Esbjerg . Telf. 24485

UNDERSTREG Deres personlighed med en
elegant frisure fra

SALON »CARINA«

v/ Hertha og Preben Georgsen
Kongensgade 40 - ESBJERG - Tlf. 2 06 75

ESBJERG TÆPPELAGER

Kongensgade 84
Tlf. 2 38 11

Jason

Lædervarer

Kongensgade 98 - ESBJERG - Telf. 2 35 34

RIBE ISENKRAM

Stort udvalg i
værktøj - glas - porcelæn - køkkenudstyr
Torvet 13 - RIBE - Tlf. 2 01 18

KELSEY OLSEN SELVBETJENING

Kolonial - Vine - Delikatesser
... et godt sted at handle
Tangparken - RIBE - Tlf. 2 05 99

CALLESEN

Farve- og tapethandel
Ydermøllen - RIBE - Tlf. 2 01 97

Deres Bank —

ESBJERG BANK

AKTIESELSKAB

— den lokale bank

HOLSTEBRO FJERKRÆSLAGTERI

Lemvigvej 38 - Tlf. 2 11 57
Kun 1. kl. varer

VEEDOL SERVICE STATION

Struervej - hj. af Hunsballevej - Holstebro
Benzin - olie - vask - smøring - quickservice
Telefon 2 37 02

AKTIESELSKABET RINGKJØBING BANK

Tlf. 58 og 59

RINGKJØBING LANDBOBANK

AKTIESELSKAB
Tlf. 67 og 68

FARVEMESSEN

Altid til tjeneste med gode råd...
Farver - Lakker - Tapeter
Storegade 22 - VARDE - Tlf. 2 05 45

P. H. KORSGAARD

Ure - Guld - Sølv
1. kl. reparationer udføres
Vestergade 12 - VARDE - Tlf. 2 01 64

HIRTSHALS ELEKTRO

Helmer Nørgaard
Tlf. Hirtshals 194

BAGERMESTER BUNDGÅRD

Himmerlandsgade 45 - ÅRS
1. kl. lækkert brød og kager - Bestillinger modtages
Telf. 2 11 30

J. KJÆR-P's EFTF.

Stort udvalg i moderne møbler
Reparationer og ompolstring udføres - Konto oprettes
Himmerlandsgade 49 - ÅRS - Tlf. 2 13 31

Tal penge med -
Spare- og Laanekassen for Hobro og Omegn

FREDERIKSBERG TÆPPEHUS

Frederiks Alle 104 - AARHUS - Tlf. 3 17 47

Jernbanepersonalet anbefales

JUHL's TRIKOTAGE

Holbergvej 39 - FREDERICIA - Tlf. 2 31 23

D få linier ...

DSB vil nu bygge garager syd for banen i Bjerringbro. Arbejdet er udbudt i licitation. Der skal være plads til seks rutebiler.

★

En fabrikant i Glostrup har planer om at købe den nedlagte jernbanestation i Lønstrup for at indrette den til barnevognsfabrik.

★

Vognfabrikken Scandia i Randers har bygget en ny hal, der skal bruges til fremstilling af tankvogne. Virksomhedens hovedproduktion er gods- og personvogne til DSB, men man regner med et godt marked for tankvogne også, og i den ny hal kan der bygges 170 af dem om året.

★

Den ny Lillebæltsbro bliver antagelig ikke færdig før i 1969-70, hvor man oprindeligt havde regnet med at kunne afslutte arbejdet i 1968.

Danmarks tekniske Museum har holdt rejsegilde på sin nye kontor-, værksteds- og magasinbygning i Helsingør. Udstillingslokalerne ventes åbnet i januar 1966.

★

DSB har udbudt arbejdet på en 8 m overføring for Skullerupvejen ved Glumsø i licitation.

★

De længe ventede halv-bomme til overskæringen i Lystrup er nu ved at blive sat op.

★

Anlægget af den nye færdhavn i Koldby Kås på Samsø er nu påbegyndt. Arbejdet vil koste ca. 5 mill. kr. og ventes afsluttet i sommeren 1966.

★

DSB's årlige olieforbrug alene til storebæltsfærgerne ligger på omtrent 35.000 tons.

★

På Københavns Hovedbanegård har man anskaffet en schæferhund, der under ledsagelse af en overportør skal holde togstammerne fri for uvedkommende overnatninger.

De to nye havne, som A/S Molslinjen skal bygge i Ebeltoft og på Sjællands Odde, vil komme til at koste ca. 10 mill. kr.

★

Godsvogn nr. 100.000 er nu blevet overført på Fuglflugtslinjen over Østersøen. Jubilæumsvognen kom fra Sydfrankrig med maskingods til København. Jubilæet er nået på mindre end to år.

★

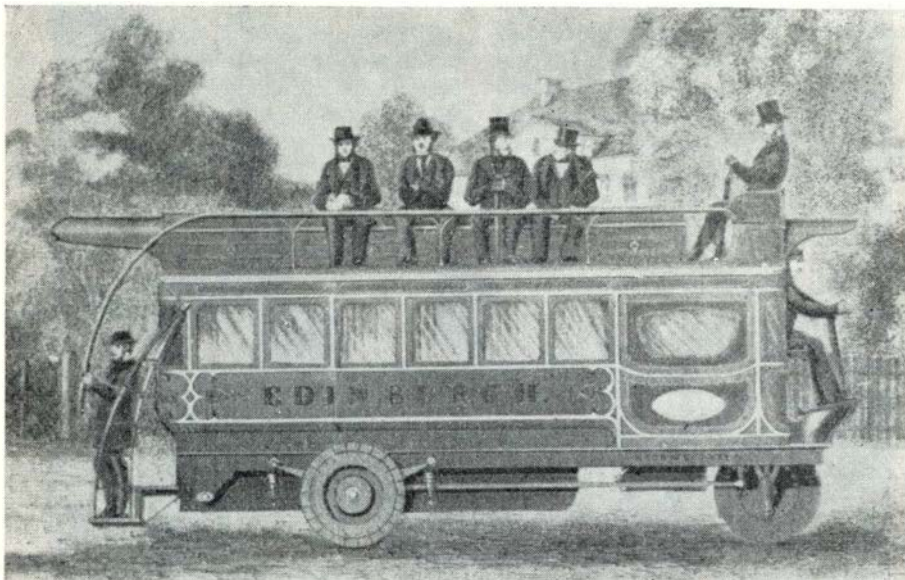
DSB har købt en automatisk maskine til kontrol af skinnernes sideretning. En hyppig kontrol af skinnerne er nødvendig når der skal køres med 140 km i timen på dem.

★

DSB har på vognfabrikken Scandia i Randers bestilt 15 personvogne af 1. klasse og 85 til 2. klasse. Man regner med at få én ny vogn om ugen.

★

Ved licitationen på et nyt DSB garage- og vaskeanlæg ved Nyborg st. var indgivet to tilbud med 507.570 kr. som billigste tilbud.

Dampomnibussen

I det tidlige forår 1871 blev der til indenrigsministeriet indgivet et andragende om tilladelse til at sætte en dampomnibus i drift på strækningerne Østerbros Triangel-Bellevue og endvidere fra Frederiksberg Runddel til Tivoli.

En plan, der på den tid udviste et ikke ringe mål af dristighed og forudseenhed.

Billedet viser et sådant køretøj.

Indvendig er bussen delt i et maskinrum foran og bagtil et rum for passagererne.

Dampomnibussen havde 3 hjul – det forreste er et styrehjul og de to bageste er drivhjul, der er i direkte forbindelse med cylindrene bag hjulene under vognkassen. Skorstenen løber langs med taget, men under de øverste sæder, og den udmunder lige over konduktøren. Røg undgås ved at benytte cinders som brændsel.

Hjulene, der er 10" brede, er belagt med et særegent materiale, der bevirker, at vognen næsten kører lydøst selv på stenbrolægning. Styrehjulet er indrettet således, at omnibussen går i gang, når der lukkes op for dampen, og bremses, når der lukkes.

Køretøjet, der i bredde og højde var som en sporvogn, men lidt længere, kunne befordre 18 rejsende i sit underste rum og 32 på taget. – Den var så godt affjedret, at

de rejsende ikke mærkede eventuelle ujævnheder i vejbanen.

Blandt indvendingerne mod kørsel med dampvogne på veje og gader anførtes i afslaget, at heste kunne blive skyet derved.

Dertil svarede initiativtagerne, at erfaringer, man havde gjort i Edinburgh, Bryssel og i Konstantinopel samt flere andre steder i udlandet, hvor sådanne køretøjer havde været anvendt og benyttet i 2 år, viste, at de kunne benyttes på selv meget befærdede gader og veje uden at være til ulempe for kørende eller gående.

Man genkender indvendingerne fra alle andre bevillingsspørgsmål fra den tid. I sådanne tilfælde trak man de evindelige heste ud af stalden og lod hensynet til datidens åbenbart usædvanlig nervøse og sky heste være udslaggivende.

En senere tids overbærende hovedrysten over myndighedernes træghed ændrer imidlertid ikke det faktum, at myndighedernes modstand mod alt kørende, der ikke blev trukket af heste, var så massiv, at forkæmperne for de motoriserede transportmidler i fuldt alvor måtte fremsætte allehånde groteske og rent ud latterlige forslag om ringende klokker, snegleagtig fart, flagdekorationer, ja, sågar forløbere.

I lange tider var der intet, der hjalp.

Heste var og blev – med en pudsig sammenligning – datidens hellige køer, og selv den kontante henvisning til dampomnibussernes uomtvistelige succes i andre europæiske storbyer hjalp ikke.

Dampomnibussen kom aldrig til at køre i Danmark.

Verner Johansen.

Skoler og kurser

Aarhusegnens

Husholdningsskole

Risskov st. – tlf. Århus 7 84 46
5 mdr. kursus fra maj og novbr.
3 mdr. kursus fra maj og august
Moderne skole – smukt beliggende

SILKEBORG

HUSHOLDNINGSSKOLE

Åhavevej 46-48 – Silkeborg
Tlf. 67

UNGE HJEMS HØJSKOLE

Skaade pr. Højbjerg. 7 km sydf. Århus.
Et vidunderligt højskoleophold på Danmarks mest moderne højskole med levende undervisning for vor tids unge. Kursus begynder novbr. og jan. Program sendes. Understøttelse kan søges.

Viborgegnens Ungdomsskole

Volden 7 – VIBORG – Tlf. 2510
Kostskole for 14-18-årige piger.
5 mdr.s kursus beg. 3. aug. og 5. jan.
Skolekøkken, Kjølesyning, Barnepleje og Skolefag m. m.
Plan og understøttelseskema sendes gerne.

Balle Ungdomsskole

pr. Bredsten (Vejleegnen)
FÆLLESKOLE
5 mdr. nov.—april - 5 mdr. maj—okt.
FORTSÆTTERKURSUS
3 mdr. april—juli
Almindelig skolefag, sløjd, husgerning, sprog, kjølesyning, kontorfag m. m.
Understt. 50-100 %. Skoleplan sendes
Andreas Andersen
tlf. (0581) Bredsten 205

Banegårdsrestaurationsen

HILLERØD

TOM VALÈT

»De Danske Østersøfærger«s

Restaurationser

GEDSER

RØDBY FÆRGE

Restaurations »Færgetroen«,

Rødby Færge

På vandring

efter nedlagte baner

★

Haderslev Amtsbaner

Rest V (fortsat fra side 111)

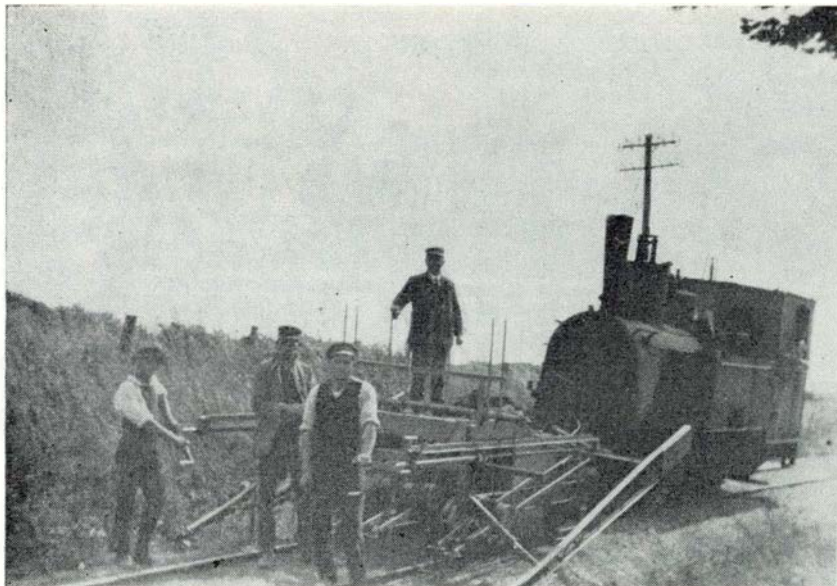
Vojens

I lige før Vojens et hegn på tværs, og hermed fuldt stop. Nye huse i række og geled har erobret også banen. Niveauskæringen og hvad dertil hørte er alt borte. Den kostede i øvrigt 9137 kr. at få fjernet efter nedlæggelsen.

Nedlæggelsen omfattede her banernes bedste strækning, nemlig Haderslev-Rødning. Mange huskede og fortalte træk fra denne bandedel, der ligesom var nærmere tilknyttet befolkningen end de øvrige strækninger.

Denne 38 km strækning med de mange og store kvæg- og svinesærtog f.eks. De lange særtog med byggematerialer, i en tid, hvor der på teglværkssporene ved Gram ofte stod 30-40 vogne ad gangen.

Helt til daglig var det nødvendigt med et dagligt godstogspar helt til Rødning, der var banernes 3. største station (efter Haderslev Amtsbanegård og Vojens). Onsdag den 30/11 1938, kl. 21,30 kom det sidste tog til Haderslev Amtsbanegård, og torsdag den 1/2 holdt 26 omnibusser klar til

»Storm P« ballastrensemaskine

Foto: K. Knutzen

at gå ind i fast rutefart under Haderslev rutebilstation.

Nå, men det var Vojens Amtsbanegård, vi kom fra – eller rettere til. Midt på en tømrerplads, midt i byggerod finder vi her en gammel banegård. En herlig typisk repræsentant for den tid, men hvor længe har man råd til at have den slags oldtidsløvninger liggende i en by, hvor fremskridtet banker på? Banker hårdt på i form af en som følge af bl.a. viadukt- og banegårdsbyggeri fremtvungen »cityfornylse«.

Endnu kan De altså kaste et blik fra kupévinduet mod vest umiddelbart syd for Vojens station. Helt til Skrydstrup er der stadig spor, d.v.s. nu er det DSB-spor. Nærmere betegnet sporet til flyvestation Skrydstrup. Dette må stort set forløbe der,

hvor også HAJ kørte. Områdets karakter taget i betragtning er det klogest at holde sig til vejbanen!

Skrydstrup

Men lad os så lande i Skrydstrup, altså landsbyen. En stor hvid bygning bag brugsforeningen – nu bolig – er stationsrudimentet.

Videre fremover er det en markprøve, vi skal på.

Bækskov

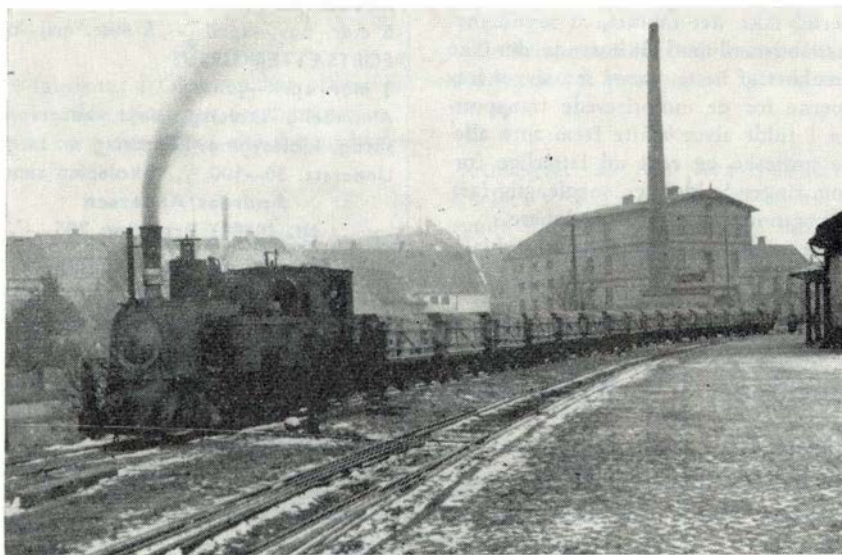
Dette stort set til Bækskov station, hvis nuværende ejer købte bygningen i 1944, på hvilket tidspunkt han blev sagt op på sin daværende bopæl i Skrydstrup. Den lå i vejen for en fremmed magt!

Bækskov står der endnu på skiltet. 3 radartårne bag viser, hvem der nu har besat området. Vi må på vejen til Bækskov også affinde os med et vejanlæg dækkende banen, men kort før stationen kan vi dreje mod højre ad elendig markvej, men på rette spor.

Venstresving ind gennem haven, videre t.v., vej skæres og så fremover i skovkant. Længere ind i skoven, og nu er der hul, hvor banen gik.

Kolsnap

Det sidste stykke til Kolsnap kun såre lidet at kende. Privatbolig er også her stationens udnyttelse, og skiltet med navn er helt intakt. Atter vejpassage, en række egehegnspæle langs stubmark fulgt af hævelse i terræn. Dernæst en kompakt tilgroet strækning fulgt af ligeså kompakt roemark, og næstfølgende stykke udefinerligt.

Mergeltog ankommer til Haderslev syd

Foto: L. H. Hansen

Lille Nustrup

Ej heller i Lille Nustrup er stort at finde af det, ældre billeder viser – 2 spor udfor bygningen. Mellem de 2 Nustrupstationer en bred rabat i højre vejside. Den nordlige station er nu en privatbolig i vejside mod

Øster Linneth

Drejer så hurtigt som ufarbar – men stor og let kendelig – dæmning ud i ret linie mod Øster Linneth, hvor kroen stadig har skilt bevaret. Arealet er besat med nye huse.

Derfra mod ca. nord til vej og Ankersminde skov i form af 2 fuldt passable spor.

Vester Linneth

Granplantning og vildnis lukker så. Atter 2 spor i skov, dæmning for Vester Linneth, dernæst syd om gård.

Marker, stub- og græs, iblandet lidt roer, men alt uden spor.

I Vester Linneth viser en postkasse på væggen, hvortil stationen nu anvendes. Bevægelsen videre frem sker i markkant indtil vej skæres, derefter på lykke og fromme, d.v.s. kortet i lommen klarer sagen. En skovsti viser sig, og ad denne går det så mod Gram, ja faktisk helt frem til det sporskifte, der samlede de to grene, nærværende samt Rødding-Gram. I øvrigt en allerherligste skovtur med fred, idyl og natur i form af bl.a. skrigende musvåger.

Nu er det ganske vist umotiveret at holde for stop her, her midt i det hele, men det begav sig så, at en rutebil til Rødding netop arriverede, så det blev til 10 minutters hvil på dennes sæde med det formål at starte i Rødding for sydgående.

Rødding

Til denne by, hvis station kommunen købte, kan vi altså springe.

I driftsåret 1923/24 var Rødding, Gramby og Gram nr. 5, 7 hhv. 8 beregnet efter middelindtægt indenfor H A J (kronebeløbene udgjorde hhv. 46.000, 32.930 og 24.190).

Rødding havde i 1930 1488 indbyggere, i 1960 – 1815. Gram ligger næsten på siden med 1801 i 1960. I Rødding er remisen bevaret, og stationen er stadig station, nu for rutebiler.

Mod syd først et stykke bydækket, dernæst et stykke fjernet, indtil vi når en vejpassage, så er banen klar. Ikke langt til venstre løber vejen, og banens spor findes i form af delvis tilplantet stribe i nogenlunde ret linie. Vi finder smådæmninger og udgravninger i rigeligt mål, selv om det relativt plane jordsmon har fristet til opdyrkning.

Brændstrup

I Brændstrup kun lidt af interesse. Sta-

tionen findes som privathus. Ret syd herfor en stor dæmning med stenkestegennemløb. Helt intakt og svægt hegnet er der her, oven i købet med sveller. Lige før Gram passerer teglværket, hvor de to strækninger mødtes. Mødtes ud for lagerbygning, hvorfra også teglværkets spor udgik.

Gram

Storre dikkedarer i anledning af dette møde var der ikke tale om. Et sporskiftet slet og ret, og for dette rådede de respektive togførere fuldt og helt. En dæmning førte sporet til åen, og en bro derover. En jernbro. Jern var dyrt, ergo er broen borte.

En nærliggende vejbro byder dog overfartsmuligheder til Gram Tæppefabriks kontor, der har til huse i den relativt store tidligere station. Til Gramby, hvor stationen nu huser rutebiler, er der ikke stort at finde.

En stor byggeaktivitet lægger hindring i vejen for genfindelse. Sporarealet er asfaldtækket som et offer til trafikguden. Vi importerede i 1962 personbiler i et antal af godt 100.000, heraf 20.000 i dele til samling. Denne import kostede 650 mill. kr. i fremmed valuta, hvilket svarer til $4\frac{1}{2}\%$ af vor samlede import. I første halvår af 1963 blev der indregistreret 39.000 nye personbiler, mod 60.000 i første halvår 1962 (oms'en).

Efter disse trafiktal kan vi begive os ud i det trafikmæssig set rolige gebet, der hedder Vestjylland.

Tiset

Vi kan indtil Tiset konstatere pletvis hegn og krat. Vi kan finde retningspe-

gende buskads, samt – i en dal – også en dæmningsrest! Et gammelt Tiset-foto viser banen passerende bag gavl (købmandens) på forhøjning hen foran en lade. Trapper førte op til »perronen«. Der er (og var) i Tiset også kro, så det må undre, at en købmand – tilmed uden spiritusbevilling – optrådte som stationschef.

Eng og hede møder vi på den tilstødende strækning til Arnum. En del jordarbejder beskæres det os dog at møde. Godt ude i landskabet ses lille dæmning med bro over bæk. Dernæst dæmning med 10 år gamle graner. En bro, hvor kun fundamentet er levnet, dog er der så lavvandet, at svømning er uforholdent. Enge med beskedne jordvolde, derefter atter bro, lille men intakt.

Arnum

Og så knudepunktet Arnum, hvor stationen er afholdsrestauration og varehuset brandstation. Og i sporpladsens høje græs kun lige disse strøtanker, forinden båndet klippes over, for at samle de sidste stumper i en afsluttende beskrivelse.

Strøtankerne er som følger. Efter nedlæggelse af Christiansfeld- og Skodborgstrækningerne skulle ved hjælp af moderniseringslån lægges nye skinner Ustrup-Lille Nustrup, der havde både svagt og slidt spor. Hele strækningen Haderslev-Skærbæk ville derefter blive relativt godt stillet spormæssig set. Skinner og andet materiel modtoges forår 1934.

Mergelkørslen en gros vil vi her ikke fylde op med, men dog kort resumere, at H A J i 1925 var begyndt med udkørsel af mergel fra Arnum. Følgende blev udkørt i årene 1923–30:

Ballastrensetog ved Olufskær holdeplads

Sønderborg

Blomster JACOBSEN

Perlegade 56 – Sønderborg
Tlf. 2 22 61

SPISER DE UDE?

Prøv at kigge indenfor!
God mad. Billige priser. Rolige, hyggelige lokaler. Ingen drikkepenge.
KFUM Restauration
Løkken 28, Skanderborg, tlf. 2 29 12

EGON J. PAULSEN

(H. P. Moos Eftf.)
Mølby 17 – Sønderborg – Tlf. 2 61 31
Alt i kolonial – Konserves –
Delikatesser
– og så vor ekstrafine kaffe
Stort udvalg i dybfrostvarer

Graasten

Hos vor BAGER finder De et rigt udvalg i lækre kager
Specialitet: Fødselsdagskringler og kranskager

C. E. Pedersen

Nygade 20 – Gråsten – Tlf. 5 14 20

ALNOR BAGERI

v. Franz N. Olling
Alt i 1. kl.s brød og kager
Alnor pr. Gråsten - telf. 5 13 10

Tønder

Blenners Dampvaskeri

Skibbrogade 2, Tønder, tlf. 2 22 68

BANEGÅRDSKIOSKEN

Tønder Øst

H. P. Clausen
Alle dag- og ugeblade
Konfekturer – Tobaksvarer
Det er så nemt at købe forbruget her

Tønder Begravelsesforretning

v/ snedkermester Hans Dinsen
Nørregade 1 – Tønder
Tlf. 2 20 73

Esbjerg

AUSTIN

De Forenede Automobilfabrikber A/S
Nyhavnsgade, Esbjerg – Tlf. *2 52 00

Bevar sundheden – kør på cykel

G. Andersen (Juhl's efft.)

Alt i cykler og tilbehør
Reparationer hurtig og billigt
Strandbygade 17 – Esbjerg – Tlf. 2 17 03

Mal og bevar hvad De har

A. Chr. Knudsen

Tapeter og malerverer
Nygårdsvej 19 – Esbjerg – tlf. 2 12 64

Padborg

Tapet- & Farvehandel

... mal og bevar – det De har
H. List-Jensen
Nørregade 14 – Padborg – tlf. 7 32 43

VEDOL SERVICE STATION

v/ Jacob Thomsen
Benzin – Olie – Vask – Smøring
1. kl. mekanisk værksted for alle mærker
Lindedal 22 – Haderslev
Tlf. 2 46 39

Næstved

E. BRIX PETERSEN

Auto- og maskinværksted
Rampen 1 – Næstved – Tlf. 72 07 63

Næstved Kaffebæreri

Tove Petersen
Friskbrændt kaffe hele dagen
Kaffen der smager!
Ringstedgade 2 A – Næstved
Tlf. 72 03 96

Sydsjællands Raastof Kompagni

Opkøb af gl. jern, metaller m. m.
Blegdammen 4 – Næstved
Tlf. 72 12 14

Sjælland

Forskøn Deres hjem –

lad maleren komme –

Bent Viggo Olsen

Malermester
Orevej 156, Vordingborg – Tlf. 1846
og maleren kommer vinter og sommer

Drejer det sig om arbejdssko ...
så køb

TIGERSKO

med 4 måneders garanti
løvrigt stort udvalg i herresko
Kvalitetssko til rimelige priser

LUNDSGÅRD SKO

Elna Hansens Eftf.
Kordilgade 9 – Kalundborg
Tlf. 177

Autolakering – Karosseriværksted

NIKA

Kør godt – kør billigt – kør med
UNO-X BENZIN
Elmegade – Kalundborg – Tlf. 297

SPAR PENGE ...

Kød – Flæsk – Pålæg – Fjerkræ
til en gros priser.

FABRIKUDSALGET

Labæk 8 – Holbæk – Tlf. 2235

MØBELHUSET

Slotsgade 8 – Slagelse
Tlf. 52 01 81
Møbler for alle hjem – Kom og se
Ingen købetvang

Svendborg

Viggo Rasmussen

Bageri og Konditori
Lundevej 9, Svendborg – Tlf. 21 42 55
... kun 1. kl. råvarer anvendes

TAGE JENSEN

Tobaks – Vinhandel
Danmarksgade 31, Fredericia
Tlf. 2 10 74
Husk: Tips og ugeblade

1922/23	471	vgl à 10 t.
1923/24	1396	- - - -
1924/25	639	- - - -
1925/26	1679	- - - -
1926/27	1195	- - - -
1927/28	1374	- - - -
1928/29	1621	- - - -
1929/30	2557	- - - -

Lov nr. 136 i 1929 satte det rigtigt i gang, og banernes fremsynethed hvad angår i tide at sikre sig mergellejer, subsidiært udvindingsret til sådanne blev nu belønnet med gode renter. I 1934 (da var det nær slut) udkørtes ca. 23.000 vgl. I hele perioden 1920-37 udkørtes på H A J vel ca. 102.000 vgl. - stadig à 10 t - eller ca. 600.000 m³.

VI

Ustrup—Over Jerstal—Skærbæk

Dette er så sidste runde.

Glad eller ikke glad, tilfreds eller ikke tilfreds, det må De afgøre. En ting står fast. De er i hvert fald ikke legemlig trætt efter disse ture, disse lange ture. Ikke gangretarderet.

Arnum—Skærbæk

Af praktiske årsager - vi sluttede sidst i Arnum - begynder vi denne gang i Arnum og går mod Skærbæk, for så at vende tilbage, starte over Toftlund - Over Jerstal og ende turen i Ustrup. Ringen vil da være sluttet, også rent bogstaveligt.

Altså fra Arnum mod vest og mod Vestjylland, hvor dueurterne endnu levnes fodfæste langs markerne, hvor man endnu har råd til at have ukrudt til at pryde vejsiderne. Stationsbygningerne på de her foreliggende strækninger, overgangsstationerne eksklusive, var kommunalt eller privatejet.

Spandet

Over stubmarker, hvor en sænkning viser os vejen, videre ad volde, og derpå gennem en svagt markeret strækning. På følgende stræk en lille stump dæmning, og oven i købet fører endnu op dertil hhv ned derfra en markvej. Så er det Spandet, med en flot station, der rummer både kro og købmand.

Allerførst herefter et stykke grusvej, dernæst i fladt terræn med yderst få land- eller banekendinger.

Roager

Dette gælder til Roager, hvor stationen nu er posthus, og hvor blomsterflor pryder sporarealet. Levende hegn lukker på tværs

og tvinger os udenom til markerne vest for kirkebyen, idet der dog syd for kirken findes en lille dæmningsrest. Dernæst vises os en lille - sød kan man næsten sige - tom og navnløs station, der efterfølges af slet og ret marker, altså sporløst areal, om man så må sige. Ser man godt efter og ved, hvor man skal se, findes enkelte svellehegnspæle, og det kan jo lette lidt.

Frifelt

er næste stoppested på turen. Et pænt hus, der ikke har været kro, udgør den tidligere station. Gennem byen kan sporet følges, der føres videre i vejside, der er ekstra bred. Dernæst drejes fra vejen mod højre over en markvej, og ret snart møder vi en dæmning, der ved passage af en bæk støt-

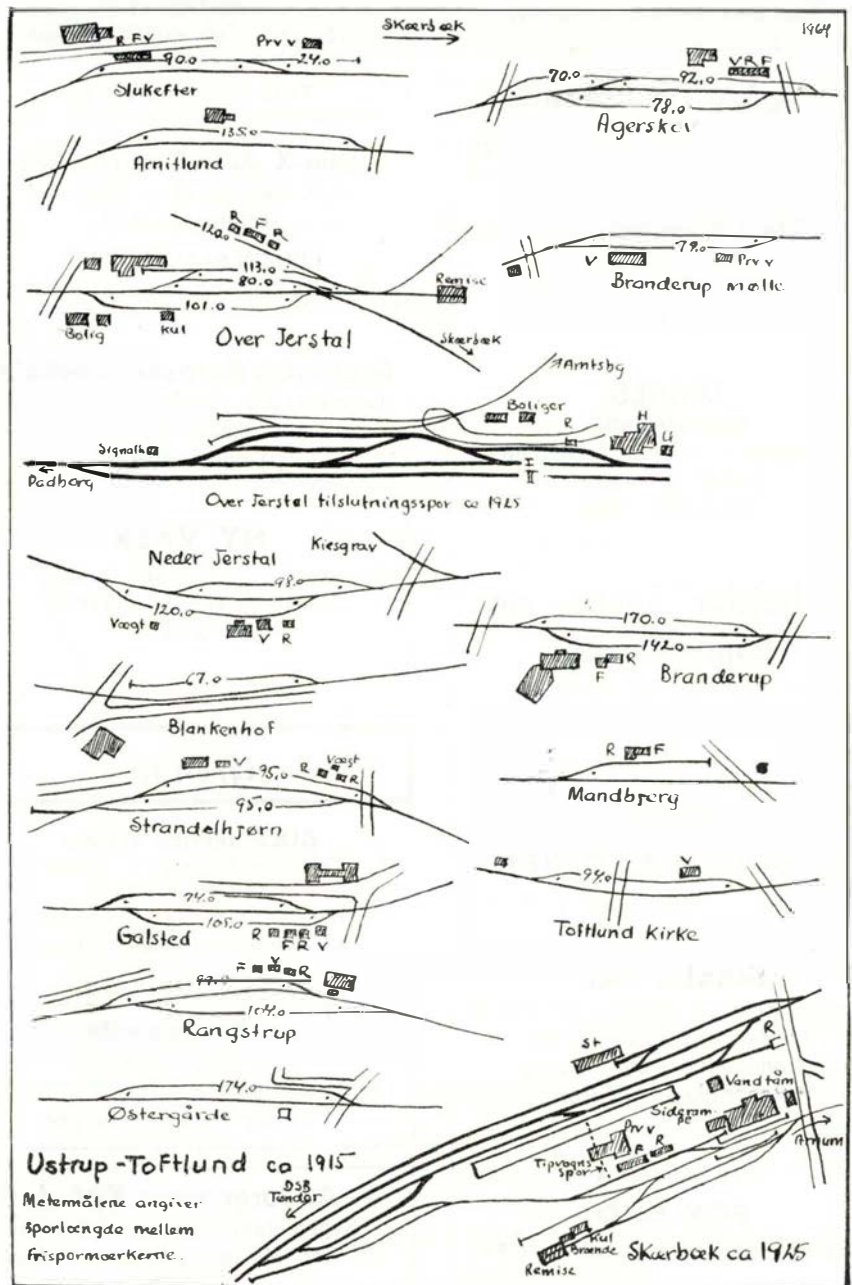
ter sig til 2 store brohoveder. Denne bæk er også lavvandet!

Et afsnit af den jyske hede følger, efterhånden en sjælden foreteelse i vort gennemdyrkede land. Sandstribet, rapgræs, hist et »løst« jernled, her smådæmninger over moseareal.

Ullemølle

Så melder, omkring Ulleruplund, markerne sig atter, og Ullemølle station finder vi hos landmand Boy Jensen, hos hvem følgende blev fortalt:

Oprikelig kro, der brændte kort efter genforeningen, dernæst blev landejendommen billetsalgssted og var det til slut, men da nuværende ejer først havde købt i 1946, var det så som så med personlige erindringer.

Aarhus

Kronborgs Farvehandel
Farver - tapeter - rullegardiner.
Gulvbelægning.
Ndr. Strandvej 15 - Risskov
Tlf. 7 95 50.

HELGE PAULSEN

Aut. El-installatør
Harald Jensens Plads 1A
Århus - Tlf. 3 04 15

Korset Specialisten

Dagmar Schultz Petersen

KAWO korsetter

Ryesgade 28 - Telf. Århus 2 40 26

Maja Gammelgaard

BOGHANDEL

Ny Munkegade 4 - Århus
Tlf. (061) 2 17 37

TRAULS

Erichsens efft.

Vestergade 37 - Århus - Tlf. 3 66 44
Farveri og renseri
Grundlagt 1856

**Arbejder Spare- og
Laanekassen**
for Aarhus og Omegn

Vi mødes i

E-B-M

og **BUKSEKÆLDEREN**

Østergade 1 - Århus - tlf. 2 17 77

Schaltz efft.

Brammersgade 2 . Århus . Tlf. 2 41 93
Træsko, træskostøvler og
hjemmefodtøj i stort udvalg
Reparationer udføres

Vi handler i

FOX SKO

Reginakrydset - Århus - tlf. 2 94 97

Gå til ...

„PELSSTUEN“

Nr. Allé 45, Århus, tlf. 3 14 04
Pelse - Kåber - Hatte
Reparationer udføres.
Rimelige priser.

Aarhus opland

REKORD VASK

Rosenvangsalle 216 - Højbjerg
tlf. 7 10 19

Våd vask - tør vask - rullevask
Færdig skjortevaske
Tøjet hentes og bringes

Uno-X Auto-Centret A/S

J. P. Larsensvej 1 - Brabrand
Telefon 6 17 73

BENZIN og AUTODIESEL
Åben fra kl. 7 morgen til kl. 22 aften

Grenåvejs Karosseriværksted

Grenåvej 372, Risskov - Tlf. 7 90 45
Alle skader reparerer
på eget værksted

NY VASK

Hurtig vask - nem vask - billig vask
Silkeborgvej 235 - ÅBYHØJ
tlf. 5 63 22

Grenaa

GULF service station

De Lichtenbergsvej 25 - Grenå
Telefon 2 19 86
Benzin - Olie - Vask - Smøring
Quick service - Småreparationer

Hobro Karosserifabrik

v. R. Qvist Jacobsen
Skibsgade 4-6 - Telf. 2 08 06
vi ordner Deres autoskader

V. A. Jørgensens Efft. A/S

Sygeplejeartikler og parfumeri
St. Sct. Mikkelsgade 23 - Viborg
Tlf. 886

Fredericia

Gardin-MADSEN

Gothersgade 33 - Fredericia
Telefon 2 16 84
Gardiner i moderne mønstre og farver
til rimelige priser.
Måltagning uden beregning.
Vi syr billigt - vi monterer for Dem.

Diabetiker brød

Vesterbrogade 34, Fredericia
Tlf. 2 10 06

THEILGAARD TEXTIL

Fredericia
Devantiersvej 3 - Tlf. 2 41 43

Herning

Flere og flere prøver vor middag
og de små varme retter -

„APPETITTEN“

Bethaniagade 14 - Herning
Tlf. 4587

Smørrebrød til større og mindre
fester sendes overalt i byen

Vin- og tobaksforretningen

Bredgade 38, Herning, tlf. 142
Tobakker - cigarer - cerutter
Vine- og spirituosa. Piber

Skive

CITY-SKO

Adelgade 4 - Tlf. 193 - Skive
Herre-, dame- og børnefodtøj

GULF Service Station

Sdr. Boulevard - Skive - Tlf. 2594
Benzin - olie - vask - smøring -
dæk - udstyr. Quick service.
Åben til kl. 23.

SKIVE OG OMEGNS ANDELSVASKERI

Brårupgade 16 - Skive
Tlf. Skive 13

Skærbæk

Sidste stræk forinden Skærbæk dyrkes arealet; først med markens afgrøder, dernæst som haver, idet udlagte og tildels bebyggede grunde griber ind. Ikke kan ses, hvor lokalstationens nordlige sporskifte lå, men det var umiddelbart forinden vejpassage. Stationen derimod, stor og pompøs, forefindes. Ganske vist er der nu en »boligblok«, selv varehusenden mod syd er ændret til lejlighed. Sporarealer have, længere mod syd silo, og endnu længere mod syd vendeplads og græs areal indtil remiseafdelingen findes, den er nu center i en stor skrottyngde. Dog ikke rester fra H A J.

Det vil sige, rester er der. Først remisen, der trods diverse tilbygninger let kan udpeges, men dernæst også noget, der ligner en H A J bogiegodsvogn. Nærmere er det nok 2 sammenbyggede lukkede godsvogne, der her agerer lagerrum.

Sporet til DSB's omlæssespor har ikke efterladt andet, end en græs- og grusplads langs DSB. Dog endnu en lillebitte ting. I enkelte sveller i slagterisporet ses endnu mærkerne efter den tredje skinnes underlagsplader, men dette er også de sydvestligste, vi kan finde af H A J.

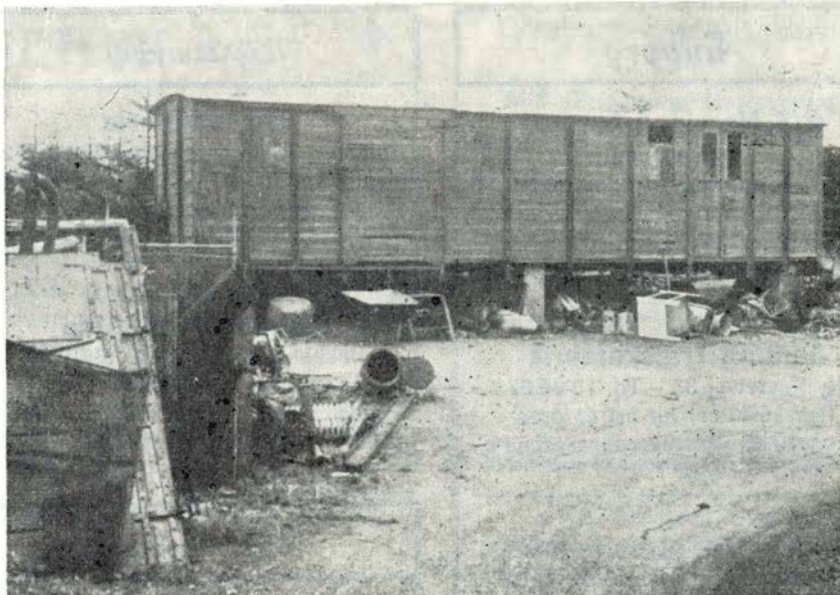
Arnum—Over Jerstal

Af selve de jordfaste baner vel at mærke, for banernes meterspor har jo vitteligt gået længere mod vest, ja langt omkring i både den ene og den anden retning, nemlig i form af flyttelige mergelspor, men det er en anden historie, og denne historie har vi tidligere berørt periferisk.

Så må vi, som De jo også er forberedt på, springe i programmet. Springe i form af en rutebilbefordring tilbage til Arnum.

Vi kunne vel egentlig benytte også denne køretur til lidt fortid. Lidt om baneplaner uden dog at tage alt med, disse var nemlig efter genforeningen om ikke legio, så på vej dertil. F.eks. at den preussiske regering allerede før 1914 havde besluttet at bygge bane Højer-Ballum, og også bevilget penge dertil. Planen fulgtes febr. 1921 op af danske do. om - som det hed - fuldsporet bane Skærbæk-Ballum-Højer.

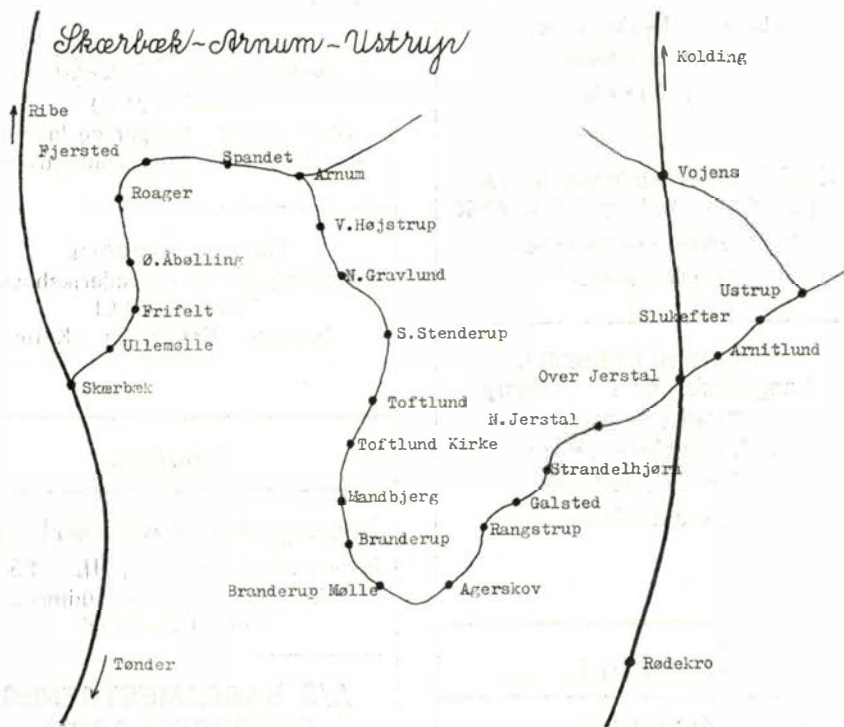
Januar 1921 forslag om Ribe-Arnum i tilslutning til en bane Vejlen-Bylderup.

Ved remisen i Skærbæk

subsidiært Tønder H, evt. Arnum-Løgumkloster. Der var dog også tanker om andet end normalspor i landsdelen, der næsten havde bane til hver mands dør (Interessant i øvrigt at læse, at i Preussen var

Haderslev kreds en af de mest forgældede). Der var amtsbaneplaner også for den amtsbanetomme Tønder kreds. Plan om en bane gennem Vidåsoerne, krydsende statsbanen og endende i Flensborg.

AKTIESELSKABET

HJØRRING DISKONTOBANK

Alt til sommerhuse . . .

Nyt og brugt af alt
Franske døre og vinduer
Brædder - tømmer - lister

Vald. Nielsen - Jagtvej 117 - København N

Telf. Taga 419

Aalborg

A/S Norvin & Larsen
ingeniør- og
entreprenørforretning
Udfører arbejder for DSB
Jernbanegade 21 – Aalborg
Telefon 12 85 99

Aalborg Træskofabrik
Ny Kastetvej 38 – Tlf. 13 66 67
Træsko af enhver art en gros
Kun 1. kl. varer. Forlang tilbud

K F U M Cafeteria
Jernbanegade 23, Ålborg, tlf. 12 59 26
Varme retter – lækker smørrebrød
frisklavet kaffe – rimelige priser

Købmand Larsen
Islandsgade 2-4, Aalborg. Tlf. 12 47 49
1. kl. kolonial – Konserves –
Vine og spirituosa
Ekstrafin kaffe

Konfekturforretningen NOVA
Borgergade 22, Aalborg. Tlf. 12 45 90
Is – Konfekture – Chokolade
Spec.: gaveæsker

Købmand Pedersen
Langelandsgade 1 – Aalborg
Telefon 12 56 39
1. kl. kolonial – Tobak –
Vine og spirituosa
Ekstrafin kaffe

Hjørring

Kør ind til
Shell Servicestationen
v. Juul Knudsen
Hirtshalsvej 38 – Hjørring – Tlf. 2865
her får De benzin – olie – smørring
og vask – Udvalg i reservedele

Gå til fagmanden i
BRILLEHUSET
Stokbrogade 6, Hjørring – tlf. 3152
Alt i optik – briller og kikkerter

Nørresundby

PIA cafeteria
Thistedv. 73, Nørresundby, tlf. 13 64 22
daglig veltillavet mad og smørrebrød
Dagens varme ret kr. 3,50
frisklavet kaffe

**Nørresundby
Sejlmagerværksted**
Bakkelygade 4 – Tlf. 16 01 32
Alt i sejl, markiser, telte,
presenninger samt splejsearbejde
Reparationer udføres

Frederikshavn

Raundall's Musikhus
Søndergade 22 – Frederikshavn
Telefon (084) 2 19 22
Et hus med musik i ...
Stort udvalg i plader
og musikinstrumenter

A. H.'s Tæppelager
Søndergade 36 - Frederikshavn
Telefon 2 31 50
Stort udvalg i tæpper og løbere
Konto oprettes eller kontantrabat

Børges Kolonial
Søndergade 96 – Frederikshavn
Telefon 2 24 51
Kolonial – Konserves – Kaffe

Randers

Jærgergades Autoværksted
Jærgergade 8, Randers, tlf. 2 85 58
Alle autoreparationer udføres
på eget værksted

**A/S BAGERMESTRENES
RUGBRØDSFABRIK**
Tlf. Randers 20368

PHØNIX MØBLER
Havnen 2 – Nykøbing Mors
Tlf. 2 11 01
Stort udvalg i moderne møbler
Reparationer og ombetrækning
Konto oprettes

Vestjylland

Et godt sted at handle ...

Magasin P. V.
Nygade 6 – Ringkøbing – Telf. 85

K. VAD CHRISTENSEN
Bredgade 7 – Ringkøbing – Tlf. 364
Cigarer – Cigaretter – Tobakker
Spirituosa
Udvalg i sportsfiskeri-artikler

UWE BOHNSACH
Special optiker
Store Torv – Holstebro
Tlf. 2 30 90

**GUNNAR SØRENSEN'S
TOBAKSHANDEL**
Nørregade 46 – Holstebro
Tlf. 2 07 89
Stort udvalg i tobaksvarer
Vine – Piber
... et godt sted for tobakskøb

Asger Nielsen
L. Søndergaards eftf.
Ure - Optik - Guld - Sølv
Østergade 8 Struer - tlf. 5 02 70

**Ringparkens frugt- og
blomsterforretning**
Telf. 2 27 65 - Struervej - Holstebro
Alt i årstidens frugt – Grønt
Altid friske blomster og dybfrostvarer

Banegårdskiosken - Holstebro
v. Tage Skjød Pedersen
Dagblade – Ugeblade – Bøger
HOLSTEBRO – Telf. 2 09 48

**FEDDERSEN'S
Blikkenslagerforretning**
Vester Strandgade 18
Udfører arbejde for DSB
Tlf. Ringkøbing 173

Købmand Lykke Nielsen
Solbakkevej 18, Thisted – Tlf. 910
1. kl. kolonial – kaffe
Tobakker – vine og spirituosa

Efter disse tilbagespring kan vi vist sige, at vi har nået Arnum, og starter så der fra mod sydøst, hvori vi først finder lidt på og i marker, fulgt af en dæmning over en af de i dette område fåtallige dale. Også denne har helt intakt en markvejspassage.

Vester Højstrup
station var i de dage købmandsforretning. Den i 1917 udnævnte stationsforstander bor der endnu sammen med sin datter, der er husejer. Købmandshandelen er længst likvideret. Havde ikke krobevilling, men, som datteren sagde: »Vi solgte da spiritus.«

Sluttes i næste nr.

Fra dagbogen

Tåstrup d. 4. april. Da et S-tog i eftermiddag skulle forstærkes med to vogne, blev disse kørt mod stammen med for stor fart. 3 passagerer i stammens sidste vogn fik nogle lettere knubs.

Fredericia d. 29. april. Banenæstformand H. E. Rasmussen, Fredericia, blev i formid. ramt af et trinbræt på lyntog »Sønderjyden«, da dette passerede kolonnens arbejdssted ved Gudso. Støjen fra en stampemaskine bevirkede, at Rasmussen ikke hørte toget komme. Han var dræbt på stedet, blev kun 40 år og efterlader sig 6 mindreårige børn.

RUTEBIL nyt ★

Kvindelige DSB-buschauffører

Vi har tidligere omtalt DSB's annonce efter kvindelige buschauffører, og der var også flere kvinder, der meldte sig, men de manglede alle den ret væsentlige forudsætning: det store kørekort, som er nødvendigt for at køre bus.

En enkelt kvinde var så interesseret, at hun gik i gang med at lære at køre køretøjer af den nødvendige størrelse. Hun fik det store kørekort og blev ansat på prøve. Imidlertid syntes hun ikke, forholdene passede hende, og gik derfor fra DSB.

Randers nye rutebilstation

bag Burchegade blev taget i brug den 1. april.

DSB-chaufførerne tjenestemænd

751 månedslønnede chauffører af de 930 mand, der kører for DSB, vil fra 1. maj være ansat på tjenestemandsvilkår, dersom de ønsker det. Vi har i månedens causeri omtalt på hvilken måde dette er opnået, men vi synes, det er et grimt og urigtigt spark de får med af DASF i »Aktuelt«, hvis formand beskylder de DSB-chauffører, der udmeldte sig af DASF, at de i sin tid blev *slettet* som medlemmer, fordi de ikke havde betalt kontingent. Sandheden er dog den, at forbundet afkrævede dem ekstrakontingent som DASF af arbejdsdirektoratet blev dømt til at tilbagebetale.

Göteborg-Frederikshavn-Linjen

M/S „Prinsessan Margaretha“
M/S „Prinsessan Christina“

	Daglig:		
Frederikshavn. af	12.30	18.00	22.00
Göteborg *) an	16.10	21.50	1.40
Göteborg *) af	7.10	17.00	23.00
Frederikshavn. an	10.50	20.40	2.50

*) Anløbssted i Göteborg:
Kajplats Majnabbe.

GÖTEBORG-FREDERIKSHAVN LINJEN

Nic. Pedersen & Co.
Frederikshavn - Tlf. (084) 2 04 88
Telex 9797 - Frederikshavn

W. Meinertz Olesen

Aut. installatør
Bredgade 10 - Ringkøbing
Tlf. 531 og 501

LANDBOSPAREKASSEN

for Ribe og Omegn
Torvet - i byens centrum
Tlf. *2 13 33

Vi anbefaler et besøg i
Banegårdsrestaurationen
SILKEBORG - TLF.717

Restaurant „MARITZA“ HELSINGØR

- alt under et tag ...
KROSTUE - PØLSEPOP - CAFETERIA
DANSERESTAURANT
AFTENBAR m. SHOWPIANIST
BOWLINGBANER m. BALKONBAR

Advokater

HELGE KNUB
Landsretssagfører
Søndergade 10-12 - Århus C.
Telefon (061) 3 01 00

POUL STÆRMOSE
Landsretssagfører
Søndergade 15 - HORSSENS
Telefon (066) 2 53 88

Ruds Vedby d. 4. april. Da skinnebussen kl. 15 skulle passere Slagelsevej-overskæringen, kørte en personbil ind foran den. Føreren af bilen kvæstedes alvorligt, og skinnebussen (svenskeren) afsporede med alle hjul. Den havde 24 passagerer med, men ingen kom noget til. Kl. 19 var skinnebussen på spor igen, og trafikken kunne genoptages.

Søllested d. 24. april. En 65-årig kvinde blev i eftermid. dræbt af toget fra Nykøbing på overskæringen ved stationen. Hun så et tog holde på stationen og afvænt krydsning, og fortsatte derefter ud foran det andet tog.

Viborg-Fårup banen

På en ekstra generalforsamling vedtoges det med alle stemmer for, at standse banens drift fra 1. april 1966. Om baggrunden for bestyrelsens forslag sagde formanden, at privatbanen ikke kan drives, uden at staten står bagved. - Staten har taget broderparten af underskuddet, og det har der desværre været i mange år. Efterhånden som folk har fået egen bil, er passagertallet stadig gået ned, og i 1963-64 blev der kun befordret 110.000 passagerer. Godsbefordringen har været et lyspunkt, idet den er flerdoblet i de senere år, og den var i 1963-64 på 47.791 tons.

Læg mærke til
EL-MÆRKET
prikken over i'et

A. PALLESEN

EL - Installationsforretning

Perlegade 29 - SØNDERBORG - Telf. 2 37 33

**DER ER GO' GANG I SKOTØJET FRA
ANDRESEN & CO.**

Rådhusvej 2 - SØNDERBORG - Telf. 2 30 59
Vi har alt i skotøj til damer - herrer - børn

A. V. THIESEN

Isolationsforretning
Mal med Wimadox og Kamatex
Middelkobbøl 34 - SØNDERBORG - Telf. (044) 2 48 31

BP SERVICESTATION

Benzin - Olie - Smøring
Åbenråvej 1 - Sønderborg - Tlf. 2 36 00

RUD. BRINK A/S

Entreprenør - Stenforsyning
Udfører arbejder for DSB
Flensborgvej 3 - ÅBENRÅ - Tlf. (046) 2 21 84

Vil De Dem nydelse skaffe - drik daglig

SKØDTS KAFFE

Kolonial - konserves - tobak - vine
Klinkbjerg 17 - ÅBENRÅ - Telf. 2 30 70

TH. LAWAETZ

Specialforretning i foto og kino
Nørreport 14 - ÅBENRÅ - Telf. 2 34 25

TEKNISK HUSHJÆLP

Hjemmefrysere - Køleskabe - Vaskemaskiner
Centrifuger
Sct. Pedersgade 7 - RIBE - Tlf. 2 10 71 (også aften)

Tal RADIO og FJERNSYN med

Lauridsen & Jensen
Nederdammen 29 - RIBE - Tlf. 2 01 20

M. NIELSEN & SØN

v/ A. Robstad
Stort udvalg i gravmonumenter
Agtrupvej 76 - KOLDING - Tlf. 2 52 62

BRAMMINGE BOGHANDEL

Bent Schack
Storegade 13 - BRAMMINGE - Telf. 7 30 61

SYDJYDSK DAMKULTUR

VEJEN

Lys petroleum - Gasolie - Fyrings diesel - Farvet benzin

SØNDERBORG DEPOT

v/ A. Ødis Schmidt, Brogade 15 - Telf. * 2 45 15
Deres direkte olieledning

SØNDERBORG KAFFERISTERI

Math. Lorenzen
Kastaniealle 17 - SØNDERBORG - Telf. 2 38 51

Køb det hos det førende handelshus

HANS HANSEN & CO. A/S

SØNDERBORG - Telf. 2 27 72

H. F. HANSEN

Urmager - Optiker - Guldsmed
- vi har kvalitetsuret for Dem!
Alt i optik - Reparationer udføres
PADBORG - Telf. 7 32 74

Kan De li' sønderjydske spegepølser ...

da forlang altid - det skal være fra

SØNNICHSEN I HØJER

Præmieret på internat. udstilling i København 1963
Telefon (047) 4 23 09

Godsekspeditionen »JYLLAND«

ESBJERG
Tlf. (051) 2 10 39

ERIKSEN & CHRISTENSEN

Aktieselskab
ESBJERG

**ESBJERG OG OMEGNS
SPAREKASSE**

I. C. Jensen SKO

Søndergade 5 - VEJEN - Tlf. 94

KAFFE & TEHUSET

P. KAAS ISHØY
Nørregade 44 - Vejlen - Telefon 30

Specialforretning i kaffe og the - Anerkendte vine - Øversøiske krydderier

VEJEN SPAREKASSE

Trods dette lyspunkt er det en kendsgerning, at man aldrig har kunnet tilrettelægge driften, således at underskuddet har kunnet gå nedad. Den umiddelbare baggrund for forslaget er dog, at staten har strammet tøjlerne og i virkeligheden tilstræber, at disse baner skal bringes til op-hør.

Hidtil har staten dækket 60 procent af underskuddet, men fra 1966 vil man kun gå med til 55 procent, og man har givet udtryk for, at det vil gå ned med 5 pct. årlig, hvis banen fortsætter eller populært sagt: »Man vil sulte os ud.«

MODEL JERNBANE

Modelbanenyheder

Foråret er messernes tid. For modelbaneimportørerne her i landet er det navnlig den internationale legetøjsmesse i Nürnberg, der har interesse. Her præsenteres nemlig de mobilbanenyheder, der om efteråret vinder indpas herhjemme.

En lignende messe, men naturligvis i meget mindre udgave, var den internationale legetøjsmesse i Københavns Forum i dagene 26/3-4/4. Denne messe var mere beregnet for publikum, og her havde Jernbane-Bladet lejlighed til at bedømme de nye ting, der i den kommende tid vil præge nyanskaffelserne til vore modelbaner.

DMI

DMI, der står for Dansk Modelflyveindustri, kan vel ikke betegnes som et modelbanefirma i ordets egentligste forstand. Men vi nævner DMI, fordi firmaet er importør af de kendte Marx Lüder jævnstrømsmotorer til 3-12 volt. Motorerne udmærker sig ved deres fremragende udførelse og lave strømforbrug.

Til modelbanebrug kan vi anbefale motorerne Monoperm og Microperm. Monoperm fås i en specialudførelse med 5 gear, pris ca. 23 kr. Microperm fås med vinkeltræk med påmonterede jernbanehjul, pris ca. 22 kr. Sidstnævnte er som skabt til indbygning i små motorvogne.

DMI's program omfatter tillige forskellige transformatorer, samt de kendte Heljan plasticmodeller af danske bygninger og huse, endvidere tilbehør til modelba-

nen. Tilbehøret omfatter også en vejbro, og en gangbro, samt forskellige modeltræer af plastic, et udvalg af modelpapirer, rækværk, ledningsmaster m.v.

Fleischmann

Fleischmann møder op med 2 nye modeller af tyske el-lok. Forbilledet for det ene er maskinen, der fremfører den berømte Rheingold Express. Man har også bygget en kopi af et hollandsk MY-lignende el-loko, samt et DB dieselloko. - Sidstnævnte af udseende som en kraftig MT.

Af vogne er der flere nye almindeligheder, bl.a. en personvogn tilhørende SNCB, samt et par DB nærtrafikvogne.

Den tyske skinnebus fås nu også i østrigske farver.

En 4-akslet tankvogn fås med flere forskellige firmamærker.

Op så kommer vi til Fleischmanns største nyhed, der til gengæld også er en nyhed af rang, nemlig et tregrenet sporskifte, der betyder en væsentlig pladsbesparelse, i visse tilfælde op til 40 %.

Liliput

Møder op med et 140 mm langt bogie-el-loko.

Ellers består hovedparten af Liliputs nyheder af lukkede godsvogne, hvoraf man har fremstillet både ældre og nyere modeller. De fleste modeller er private vogne med farvestrålende påskrifter.

København

PREBEN SCHULTZ

Blikkenslager, aut. gas- og vandmst.
Howitzvej 18 - Tlf. Gothåb 6206
Privat: Fasan 4520
Udfører arbejder for DSB

AABAL

Det danske Vindueskompagni
Vinduespolering udf. overalt.
Udfører arbejder for DSB.
P. Bangsvej 223, Valby. Tlf. 71 49 81

Hansen & Majdal A/S

Installationsfirma
Saantesvej 23 B, Gentofte. Tlf. GE 701
Bagsværd Hovedg. 109. Tlf. 98 18 85

WILLY BENTZEN

Murermester
Udfører arbejder for DSB
Strandvejen 621 - Klampenborg
Tlf. Bellevue 129

K. BEHRENDSEN

Uniformshuer
Stengade 40 - Kbh. N. - Tlf. 39 19 65

Glarimester

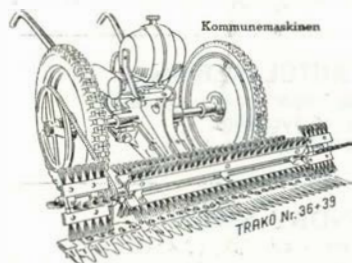
A. Hansen & Søn
(Dansk Glasmaleri)
Udfører arbejder for DSB
Valby Langgade 30. Tlf. VA 1 og 353

HOBBY-hjørnet

Modeljernbane - mini-race - modelfly
Radiostyring og materialer til
skabende hobby
Havnegade 2 - HOLBÆK - Tlf. 3524

STENVAD *kager*

— det store navn i SMÅkager

Den originale **ALLEN-TRAKO**

førende græsslåmaskine
for de mest krævende arbejder

SPECIALFABRIK TRAKO
FRIMODT KONNING - PJDSTED
Telefon-nr.: 160 i Bredstrup ved Fredericia
Kaldenr.: 059-40599

FREDERICIA AUTOLAKERERI A/S

1. kl.s autolakering og maskinpolering
voksbehandling. — Tilbud gives gerne
Kaltoftevej - FREDERICIA - telf. 2 05 44

CHIC

Lædervarer - Handsker - Paraplyer
Hj. af Gothersgade og Jyllandsgade
FREDERICIA - Telf. 2 10 96

Damernes specialforretning
Gothersgade 23 - FREDERICIA - Tlf. 2 28 33

RISTERIET

v. Arne Pedersen
Daglig friskbrændt kaffe fra eget brænderi
Prinsessegade 51 - FREDERICIA - Tlf. 2 09 11

KOLONIALLAGERET

v. Skou Larsen
Kolonial - Vine - Tobak - Delikatesser
3 % rabat på alle varer
Sjællandsgade 82 - FREDERICIA - Tlf. 2 07 95

Når haven skal anlægges . . .
tag fagmanden med på råd - henvend Dem til
GARTNERNES AKTIESELSKAB
Skolegade 2 - VEJLE - Tlf. 2721

BJORHOLM'S BEGRAVELSESFORRETNING

v. Torkild BJORHOLM
Alt vedr. ligbrænding og begravelse ordnes
Grejsdalsvej 3 - VEJLE - Tlf. 3061

CONDITORIET »VISSINGHUS«

v. H. A. Nyeman
Byens førende conditori . . . kun det bedste brød og kager
Vissinggade 2 - VEJLE - Tlf. 2328

Glarimesterfirmaet M. ANDREASEN & SØN

Vardevej 14 - VEJLE - Tlf. 1830
udfører alt glarimesterarbejde - Bygningsarbejde -
Blyindfatning - Alt i rammer - Indramning

N. KJØBSTEDS FARVEHANDEL

Tapeter - Farver - Lakker
Rullegardiner og persiener
Hadsundvej 122 - AALBORG - telf. 16 11 65

De får lynhurtig en vogn hos
BEJSEBAKKENS MINI CAB
Aalborg - Tlf. 12 48 00

Slagtermester A. HANSEN

1. kl. kød og flæsk. Hjemmelavet pålæg
Bogøgade 2 - Aalborg - Tlf. 12 36 57

CECI RENS

Gothersgade 33 - FREDERICIA - Telf. 2 12 16
Ny rensemetode - hurtigt - billigt - effektivt
En tromlefuld - 5 kg - renses for 15 kr.

J. SCHMIDT

Autosadelmager
Alt autosadelmagerarbejde udføres
Tæpper leveres, syes og pålægges
Jyllandsgade 13 - FREDERICIA - Tlf. 2 16 62

HOUSTRUP'S EFTF.

A. Bundgaard Nielsen
Alt indenfor årstidens frugt og grønt - Varerne udbringes
Jyllandsgade 16 - FREDERICIA - Tlf. 2 03 67

ALTID HOS SPETZLER

Urmager - Guldsmed - Optiker
Gothersgade 2 - FREDERICIA - Tlf. 2 02 80

AKTIESELSKABET**FÆLLESBAGERIET VEJLE****BLINDES ARBEJDE A/S**

Alt i kurve og børstevarer samt klude
Smedegade 3 - HORSSENS - Tlf. 2 30 78

Deres specialforretning i UDSTYR**SVEND MARCUSSEN**

Hvidevarer - Sengeudstyr - Gardiner - Gulvtæpper
Adelgade 48 - SKANDERBORG - Tlf. 340

Møbler i 4 etager**LANDBOERNES MØBELMAGASIN**

Vestergade 4 - VIBORG - Tlf. 1904 - 2088

RIIS' FARVEHANDEL

Tapeter - farver - lakker
Rullegardiner og persiener
Vesterbrogade 5 - VIBORG - Tlf. 1104

NØRRESUNDBY PERSIENNEFABRIK

Bakkelygade 4 - Nørresundby - Tlf. (08) 12 81 41
Alt i persiener, rullegardiner i plastic eller papir
Gardinstænger - Måltagning og reparationer udføres

BIDSTRUP'S AUTOLAKERING

Oplakering af biler og reparationer foretages
hurtigt og omhyggeligt
Slagterivej - VIBORG - Tlf. 3410

NØRRESUNDBY KIOSK

ved rutebilstationen - tlf. (08) 12 45 00
Aviser, dag- og ugeblade, papir, telegrammer
Stort udvalg i billiggøder

Märklin

Som sædvanlig møder Märklin med en hel række af nye maskiner, der er udført med den mest fremragende omhu. 2 nye maskiner af DB's type E40 og et enkelt el-loko tilhørende NS.

En udgave af den norske MY har også set dagens lys.

Damplokomotivernes saga er ikke forbi endnu, for Märklin har fremstillet en 5-koblet fransk maskine med mørkegrøn metaloverdel, og udstyret med røgudviklingsapparat.

Endvidere har Märklin fremstillet en trevogns TEE-expres, der kan forstærkes med en fjerde vogn. TEE-toget er en tro kopi af den hollandsk-svejtiske Trans-Europa-Express.

Godsvognsparken er udvidet med flere nye modeller, ligesom byggesættenes antal er forøget.

Rapido

Her går vi over til en helt anden skalastørrelse, spor N, 1:160, med en sporvidde på 9 mm.

Rapido møder op med flere nye komplette togsæt.

Af nyt rullende materiel både en rangermaskine og et eksprestogloko, forskellige typer person- og godsvogne.

Rapidos udvalg af rullende materiel er stort, men udseendet er stadig stærkt lege-tøjspræget. Prisen er dog absolut voksen.

Derimod er Rapido førende på det sikringstekniske område, idet kontakter og trykknapper er beregnet til fastgøring på sportavle. Kontakterne til betjening af sporskifter er udformet som et skematisk sporskifte, hvorpå man på en let overskuelig måde direkte kan iagttage selve sporskiftets stilling.

Endvidere har Rapido en speciel skinnekontakt til udløsning af styrestrømme, der i forbindelse med kontaktrelais muliggør bygning af en fuldautomatisk modelbane, hvor man blot behøver at slutte strømmen, hvorefter togene selv indstiller togveje og signaler, samt selv regulerer togenes ophold på stationerne.

(fortsættes.)

J. B. Dyrkilde.

FOTO hobby

Direkte fotomontage

Vi har nu talt om både mekanisk og opbygget fotomontager, og vil derfor gå over til direkte fotomontager, som er noget af det mest morsomme at have med at gøre.

Ved direkte fotomontage vil vi forstå en fotomontage, som bliver til udelukkende ad fotografisk vej og derfor ikke som i de førnævnte eksempler forudsætter et sammenklæbet billede eller en opbygget model.

Dobbelteksponeringer

Mange amatørfotografer har vist prøvet at tage to billeder oven i hinanden, fordi de har glemt at trække filmen frem. Re-

sultatet af glemsomheden er som regel, at filmen er spildt, og at man har mistet to optagelser. Det hænder imidlertid også, når der er en smule held med i spillet at det sammensatte billede kan være yderst interessant i sin virkning.

Gør vi os den ulejlighed bevidst at gentage »uheldet«, idet vi omhyggeligt udvælger billedernes stilling i forhold til hinanden og i forhold til omgivelserne, kan resultatet blive af stor billedmæssig virkning, og morsomt tillige.

Lad os blot nævne nogle enkelte eksempler.

— En person, der støtter hovedet i sine hænder, medens en illustration af perso-

Det er ikke alle, der ved

— at gode forbindelser med hurtige tog i Grindsted eller Trolldhede, gør rejsen mellem Kolding og Brande, Silkeborg, Randers, Herning, Viborg, Holstebro og flere jyske stationer billigst og hurtigst over

TROLDHEDEBANEN

DRAGERFORENINGEN

besørger flytninger - forsender rejsegods

Dragerforeningen
Aarhus Hovedbanegård

Telf. (061) 2 12 53

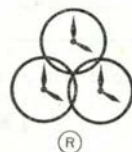
Aktieselskabet

DANSK NORMAL-TID

Grundlagt 1898

Vestergade 10 . København K.

Telf. C. 2150

ELEKTRISKE URE

De Skulle Bruge

KAMERERA OG FILM

DA FÅR

De Smukke Billeder

SALON »FEMINA«

Birgit Grønnegaard
 - den moderne salon ... for den moderne dame ...
 Algade 39 - VORDINGBORG - Tlf. 1865

KELLIS FOTO

Over for Gaasetaarnet
 Algade 109 - VORDINGBORG - Tlf. 1246

**ENTREPRENØRFIRMAET
SVEND AAGE NIELSEN**

Vejarbejde - Kloakering - Brolægning
 Taastrup Mølle - HOLBÆK - Tlf. 1424

Tænk De på at anskaffe nye **MØBLER** -
 så gå fra strøget og køb billigt hos

LEO HANSEN

snedkermester
 Havnevej 48 - HOLBÆK - Tlf. 2284

ANDERSENS TØMMERHANDEL

Træløst - Bygningsartikler
 Vølundsvej - HOLBÆK - Tlf. 2535

VERNER HENNINGSEN

Maskinværksted
 Taarnborgvej 5 - KORSØR - Tlf. 57 02 88

Byens specialværksted for
 autoopretning - pladearbejde - autoskader
KORSØR AUTOOPRETNING
 Fjordvænget 29 - KORSØR - Tlf. 57 09 70

SERVICE STATION

v. L. Hansen
 Benzin - Olie - Vask - Smøring - Autogummi
 Tårnborgvej 78 - KORSØR - TLF. 57 20 06

Lieberkind's **URE-OPTIK**

Caspar Brands Plads - KORSØR - Tlf. 57 02 51
 Halskovvej 11 - Tlf. 57 03 83

ARLY JENSEN

Kolonial - Konserves - Tobak - Vine
 DYBFROSTVARER - Byens bedste kaffe
 Tårnborgvej 58 - KORSØR - Tlf. 57 04 76

Søstrene Christensens eftf.

G. & F. DETHLEFSEN

Strømper - Trikotage - Garn - Børnetøj
 Algade 104 - VORDINGBORG - Tlf. 404

Lad alt rense hos os!

KLEIN

Kunststopning og reparationer udføres
 Slagelsevej 9 - NÆSTVED - Tlf. 72 08 28
 Ved Fønix Teatret

LEO KÆRAA

v. Leif Andersen
 exam. tandtekniker
 Kordilgade 60 - KALUNDBORG - Tlf. 1035

Kør godt - kør billigt - kør med

MINI-TAXI

KALUNDBORG - Telefon 1011

BRØNDBORINGSFIRMAET BRØKER

Holbæk, tlf. 994 - Vipperød, tlf. 203

ALFRED PEDERSEN'S EFTF.

P. Andersen - G. Sørensen
 Nygades Kolonialhandel
 Nygade 18 - HOLBÆK - Tlf. 130

Cykelforretningen MEKANIK

v. Axel Olsen
 Cykler - Knallerter - Barnevogne
 Reparationer udføres - Kleinsmedarbejde
 Fjordvænget 6 - KORSØR - Tlf. 57 08 70

KORSØR AUTOLAKERERI

v. Villy Nielsen
 Specialværksted for autolakering
 Lilleøvej - KORSØR - Tlf. 57 06 86

Damefrisørsalonen »HOS AASE«

Alt i moderne hårpleje
 Nygade 13 - KORSØR - Tlf. 57 07 03

KORSØR AUTO-ELEKTRO

Det moderne værksted for el-udstyr til biler og traktorer
 El-håndværktøj - Salg af autoradio samt reservedele
 Mathiesensvej 17 - KORSØR - Tlf. 57 20 00

Aktieselskabet

Banken for Sorø og Omegn

nens drømme eller tanker ses øverst i billedet.

- Tilsynekomst af et spøgelse.
- Dobbeltgængerbilleder o.s.v.

Forudsætningen for et godt billede i denne genre er først og fremmest en vel gennemtænkt optagelsesteknik.

Man bør huske, at selv om det første billedes skyggepartier, der resulterer i mørke billedpartier, ikke har nogen synderlig indflydelse på billede nummer to, vil dette mere eller mindre kunne ødelægge første optagelses lyse billedpartier.

Lad os som eksempel på teknikken tage et dobbeltgængerbillede, og lad os som emne vælge to helt ens små drenge (den samme dreng) hvoraf den ene smiler og den anden græder.

Først anbringer vi drengen mod en mørk baggrund (en mørk portiere, en åben dør til et mørkt værelse e.l.). På matskiven stiller vi nu skarpt på drengen, og billedet af ham må kun udfylde halvdelen f.eks. den venstre del af formatet. Derefter er der kun at få drengen til at smile og iøvrigt foretage optagelsen på normal måde. Efter den første eksponering, må kameraet ikke flyttes. Derimod flytter vi drengen, indtil der på den anden halvdel af matskiven dannes et billede af ham. Hvis det ellers er muligt at få fyren til at se traurig ud, eksponerer vi endnu en gang, men forlænger eksponeringstiden 1,5-2 gange for at tage hensyn til første eksponering.

For rigtig at præcisere teknikken vil vi tage et eksempel mere, nemlig en person, der skænker the for sin dobbeltgænger.

Vi forudsætter, at der i vor lejlighed findes to værelser, der er i forbindelse med hinanden gennem en dobbeltdør. Personen og tingene, der skal fotograferes, anbringes foran den opslåede dobbeltdør der skal være helt åben. Kameraet indstilles således, at såvel personen som bordet, hvorpå kopper og sukkerskål er anbragt, befinder sig i dette billedfelt. Personen holder en tepotte over en kop. Belysningen foretages ved hjælp af en fotolampe, der anbringes således, at personen og bordet samt højre halvdel af baggrunden belyses. Venstre halvdel skal henligge i mørke.

Når første eksponering har fundet sted, flyttes personen (og stolen) og lampen, der nu belyser sceneriet og den venstre

halvdel af baggrunden. Naturligvis passer man på ikke at flytte kameraet og bordet med de forskellige ting der står på det. Nu eksponeres en gang til på samme negativ.

De permanente ting - bordet og kopperne - fotograferes naturligvis med ved begge eksponeringer, og en overeksponering af disse genstande kan derfor ikke undgås. Filmens eksponeringsspillerum er dog tilstrækkeligt stort til, at overeksponeringen ikke vil virke generende, når blot de enkelte eksponeringer er korrekte.

Ved hjælp af den her anvendte teknik kan man på samme negativ få en person til at diskutere med sig selv, skåle med sig selv eller tænde en cigar for sin dobbeltgænger, med hvem han evt. spiller kort. Variationsmulighederne begrænses kun af ens egen fantasi.

Det er allerede nævnt, at man ved dobbelteksponering kan fremstille spøgelsesbilleder. Princippet for optagelser af denne art er følgende: Det ene billede, som repræsenterer virkeligheden i form af personer eller ting, eksponeres meget nær korrekt, bedst på grænsen af undereksponering, medens spøgelset - det uvirkelige - undereksponeres noget mere.

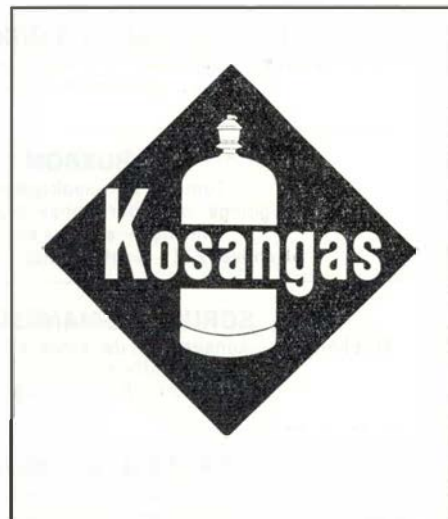
Man kan også på flere måder optage samme person eller multiporætter på samme negativ.

De almindeligste måder at gøre dette på, er at man laver en indretning således at man ved optagelserne af de forskellige billeder kun får belyst en mindre eller større del af filmen.

Sådanne indretninger kan laves f.eks. som en cylinder af pap som man så sætter foran sit objektiv. Inden i denne cylinder er så lavet en afmaskning, en papskive med et bestemt størrelse hak i, som man kan dreje rundt inden i cylinderen. På matskiven kan man så se hvilken del af filmen der bliver belyst ved eksponeringen. På denne måde kan man så dreje papskiven og eksponere de forskellige dele af filmen med forskellige motiver som nu fantasien kan opfinde. Overgangene mellem de forskellige optagelser kan gøres meget fine på denne måde, men man kan ikke helt undgå at skulle retuchere. Papskiven der skal afmaske filmen kan naturligvis udføres med det eller den størrelse

hak som man i øjeblikket skal bruge. Når man optager sådanne trikbilleder, skal det være på en mørk baggrund og man skal så belyse det man optager med en fotolampe eller bedre med en såkaldt sportleucht, en lampe der samler lyset i en kraftig stråle.

Knud Sidal.

husk

Kodak

film

til ferien

verdens mest solgte!

DANSK STRAMIT

BYGGE- OG ISOLERINGSPLADER

HAARLEV - telf. (03) 68 62 79 — Kontor: (01) GE. 4500

Haarlev Installationsforretning

Alle el-reparationer udføres

Tif. Haarlev 25

Feriefilm - fotoudstyr og Deres nye kamera

køber De med fordel og sagkyndig service hos

FOTO SPECIAL - Vimmelskaftet 47

— midt i Københavns hyggelige gågade

C A R L's FLYTTEFORRETNING

Store og små flytninger besørges overalt
med lukkede flyttebiler
Tlf. (03) 21 25 84
Mariendal - Kongevej 145 - Helsingør

HELSINGØR KOLONIALLAGER

C. F. Larsen
Bjergegade 9 - Helsingør - Tlf. 21 01 33

KAJ BRAMMERS BOGHANDEL

v. O. Petersen - Stengade 10 - Helsingør - Telefon 21 05 14
... glæd med en bog

C. BUXBOM

Tømrer- og snedkermester
Bygnings- og reparationsarbejde udføres
hurtigt - solidt - billigt
Strandvej 222 - Snekkersten - Tlf. 21 10 90

SØRUP KØBMANDSGÅRD

Alt i kolonial - konserves - delikatesser - tobaksvarer og vine
- vor kaffe er for kendere -
Sørupvej 24 - Fredensborg - Tlf. 322

HARTVIG GRØNKJÆR

(Knud Larsens eftf.)
Alt i kolonial - konserves - delikatesser - vine og tobakker
Vor kaffe i kanden - bedre end nogen anden
Roskildevej 1 - Hillerød - Tlf. 26 12 36

„Nu-Nu“

HJEMMELAVEDE CHOKOLADER

Sv. Jespersen
Slotsgade 3 - HILLERØD - Tlf. 26 10 89

BENT STORGAARD

aut. el-installatør
HELSINGE - Tlf. 231 (privat 683)
Distriktsvagt for NESA
Udfører arbejder for Gribskovbanen

Gør ikke
tøjproblemet
svært
— gå til

Deres tøjekspert
WILLADSEN
HOVEDGADEN 46 * 87 76 24
LYNGBY

Slagtermester**CHR. KJÆR NIELSEN**

Kød - Flæsk - Charcutteri - Fjerkræ
Eget pølsemejeri og røgeri
Stengade 32 - Helsingør - Tlf. 21 02 91

A/S BLICO

Blikkenslager - Gas - Vand - Sanitet
Centralvarme - Oliefy
Fiolgade 16 A - Helsingør - Tlf. 21 41 87

SV. AA. OLSEN - TANDLÆGE

Gyldenstræde 5 - Helsingør - Tlf. 21 07 92

Salon „CENTRUM“

Ole Jensen
Frisurer herfra bliver bemærket ...
Hurtig og nobel behandling
Børn tager vi særligt hensyn til
Jernbanegade 13 - Fredensborg - Tlf. privat 1181

MEJERIUDSALGET

Aage Jensen
Kun 1. kl. mejeriprodukter
Smør - Mælk - Ost
Jernbanegade 19 - Fredensborg - Tlf. 268

S. K. VASK

Parallelvej 17 - SNEKKERSTEN - Telf. (03) 21 51 48

CHR. SCHMIDT

Herrekonfektion - Herreekvipering - Skotøj
- et godt sted at handle -
Nørregade 1 - Frederiksværk - Tlf. 31

DAMESALON „PIGALLE“

Ole Barney Jensen
Den moderne salon for moderne damer
Permanent - Formskæring - Hårfarvning
Tranemosevej 2 - FREDERIKSVÆRK - Tlf. 1010

FUGLEFORRETNINGEN

Jernbanegade 3 - Frederiksværk - Tlf. 1181
Stort udvalg i
fugle - fisk - fuglebure - akvarier og tilbehør
- en forretning med liv i -

DANSK**TANDTEKNIK****T. DRAGSTRUP**

Strandgade 45 - Helsingør
Tlf. 21 45 18

Knud Jensen**HILLERØD***Specialforretning i damekonfektion*

Frederiksværkgade 6 B - Hillerød
Telefon (03) 26 10 40

— ogsaa Deres flamme

BRABRAND

Løgstør - Vejen - Odense - Næstved

Personalia

OHJ Asnæs

Stationsforstander R. M. Carstensen, Vig, er flyttet til Asnæs, hvor stfst. O. Svejstrup er død (60 år).

Hadsten

Trafikkontrollør E. Rosenkvist, Århus, er udnævnt til stationsforstander i Hadsten, hvor stfst. R. A. Lau-Jensen har søgt afsked (69 år).

Hjerm

Stationsmester J. E. Andersen, Handbjerg, er flyttet til Hjerm, hvor stfst. H. K. Myrvad, har søgt afsked (70 år).

Skalborg

Stationsmester K. T. Glavind, Hvorupgård, er efter ans. flyttet til Skalborg, hvor stmst. J. C. Larsen har søgt afsked (67 år).

Lov

Stationsmester O. Jørgensen, Lerbjerg, er efter ans. flyttet til Lov, hvor stmst. N. J. Larsen har søgt afsked (67 år).

Dødsfald

Stationsforst. K. E. Pedersen, Nykøbing Fl 1935-49, 85 år.

Rangermester E. E. Larsen, fh Kbhvns. Godsbgd., 85 år.

Togfører K. T. Jørgensen, fh Kh, 88 år.

Stationsforst. H. C. Hollesen, Padborg 1933-37 og Næstved 1937-52, 82 år.

Lokofører K. F. H. Lenz, fh Padborg, 82 år.

Distriktschef W. Herschend, fh 1. distrikt, 80 år.

Banearbejder H. I. B. Sørensen, fh Hovedgård, 80 år.

Lokofører L. Christensen, fh Århus, 79 år.

Lokofører V. C. F. Andersen, fh Nyborg, 72 år.

Lokofører A. E. Martinsen, fh Kalundborg, 72 år.

Overportør C. A. Nielsen, Jægersborg, 69 år.

Lokofører C. S. Larsen, fh mdt Helgoland, 69 år.

Togfører K. K. I. Jensen, fh Thisted, 69 år.

Magasinpasser A. B. Gode, fh Nyborg, 66 år.

Signalmonter J. E. Larsen, fh Østerport, 63 år.

Banenæstformand H. E. Rasmussen, Fredericia, 40 år.

BOG-anmeldelser

Ib. V. Andersen: Kolding—Egtved Jernbane

Kolding—Egtved-banen 1898-1930 af Ib V. Andersen - indeholder 54 sider, 21 billeder, hvoraf flere hidtil ukendte, fine sporplaner på stationer, og en fuldstændig redegørelse over banens materiel m.v. køreplaner -

Der er ikke spor tvivl om, at bogen faktisk fortæller alt om den lille hyggelige jernbane.

Bogens pris er kr. 24,75.

Forhandles af A/S Ynico, Mynstersvej 12, København V.

I disse dage har Ib. V. Andersen fuldført sin bedste bog om nedlagte privatbaner, denne gang »Kolding—Egtved Jernbane«.

Med Ib. V. Andersens to andre bøger - Kolding Sydbaner og Langelandsbanen - skulle al præsentation egentlig være overflødig.

Bogen om Egtvedbanen er af samme høje standard som de to foregående - der til kommer, at KEJ af alle privatbane interesserede betragtes som en af de baner, det har været vanskeligst at fremskaffe oplysninger om. - Dels fordi den i levende live var ret upåagtet og dels fordi det nu er 35 år siden, banen blev nedlagt. - Udover årsberetninger er der offentliggjort yderst lidt, så et større arkivarbejde har været påkrævet. - Alligevel er det lykkedes forfatteren at fremtrylle de fornødne oplysninger om forhistorie, anlæg, drift og rullende materiel m.m. samt give det en både interessant og saglig fremstilling.

A. Gregersen.

Redaktionen kan på mange måder give Ib V. Andersens bog et par venlige ord med på vejen, og forfatteren selv al anerkendelse for det rent faktiske resultat, af meget spredt kildemateriale herefter foreligger let tilgængeligt i denne sobre, men måske en smule pretentiose publikation.

Men redaktionen iagttager nægtelig med voksende forbløffelse, hvorledes det nu for anden gang er lykkedes Ib V. Andersen at komme haltende i mål ganske kort efter forfatterparret Wilcke & Thomassen med en aldeles tilsvarende publikation. -

Det skete med bogen om Langelandsbanen, og er sket nu igen med Kolding—Egtved Jernbane.

Det er formodentlig rene tilfældigheder, der afgør hvem, der kommer først, og vi kan ikke tilbageholde et lille hjertesuk af fortrydelse over, at en undrende offentlighed nu igennem fire publikationer er blevet delagtiggjort i to jernbaners historie, og ikke i fire.

Det forekommer os, at der må være arbejdsområder nok og forskelligartede nok til de arbejdsomme forfattere, og det er at håbe, at fremtiden vil betragte disse fire bøger som bibliofile mærkværdigheder, og ikke som noget jævnlige tilbagevendende.

Verner Johansen.

Forlaget SPEKTRUM

HØST TIDLØS

»Høst Tidløs« fortæller om en ung mand, som under besættelsen blev taget af Gestapo.

Sammen med sine medfanger bliver han flyttet fra den ene koncentrationslejr til den anden. Hvad han oplever i denne atmosfære af brutalitet, sult og elendighed, når til grænsen for, hvad et menneske kan tåle. Det smukkeste i bogen er den psykologiske skildring af det ukuelige, som ligger dybt i det menneskelige sind, og som giver styrke til at overleve.

Røg navnet...? så husk sommerfuglen

MARIPOSILLA
- den mest solgte
HALBERG CIGAR

GRANDE

CIGAR-CERUT

CIGARILLOS

Fortællingen er baseret på Jørgen Rytters egne oplevelser som 18-19-årig, men først nedskrevet mange år efter, da begivenhederne var modnede og afklarede i hans sind. Hans skildring virker stærkere end nogen reportage, fordi den er gennemlyst af et digtersind. Han skrider ikke sine lidelser ud for alle vinde, men taler med så dæmpet røst, at læseren tvinges til at lytte intenst.

En lille bog, der er en stor bog – om små mennesker, som gennem lidelsen bliver store mennesker.

Af samme forfatter er udsendt »Violin-spillerens Søn«. Tilsammen angiver de to bøger forfatterens enorme spændvidde. Begge er en hyldelse til livet, hvad enten det former sig tungt og smerteligt eller let og muntert.

Jørgen Rytter er tillige en anerkendt maler og grafiker. Han har selv tegnet omslaget til begge bøger.

176 sider, pris kr. 22,50 – ib. kr. 34,50.

MORD PÅ HØJT PLAN

Dette er den nystartede kriminalklubs første bog, der samtidig er John le Carrés nyeste i Danmark.

Forfatteren til »Spionen der kom ind fra kulden«, har skrevet en vaskeægte kriminalroman, »Mord på højt plan«.

Hvem skulle tro, at noget så afskyeligt som et bestialsk mord kunne finde sted på noget så ophøjet, næsten verdensfjernt, som en fornem engelsk kostskole? Det er ikke desto mindre tilfældet, og George Smiley får brug for alle sine erfaringer fra årene i efterretningstjenesten under krigen for at rede mysteriets spegede tråde ud fra hinanden. Det er John le Carrés kendte spændingsmættede stil, hans gennemgribende menneskekundskab og viden om, at gemenheden ingen grænser kender, hvor egen vinding er indsatsen, der har formet denne enestående kriminalroman, som i sandhed er anderledes. Man tør nok spå den en ikke ringere succes end hans debutroman, bestselleren »Spionen der kom ind fra kulden«.

176 sider, pris kr. 16,75 – ib. kr. 18,15.

TELEFON 23 21 48

DET ER SMØR'ET DER GØR'ET

Leifs Konditori

BAQERMESTER BJARNE RASMUSSEN
STRANDVEJ 356 – ESPERGÆRDE

HUMØR

☆ * piller

Fra turistlivet

To danskere var med deres koner på ferie i iFnlund og ledte i de sene aften-timer efter et hotel.

– Mon ikke der er et her? spurgte den ene mand og pegede på et hus, der bar et skilt, hvorpå der stod »Konenattely«.

– Ja, så er det i hvert fald kun for os, sagde den ene af konerne til den anden.

Selskabet fik hjælp af en svensktalende finne, som kunne forklare, at kone betyder maskine og natteyley – som der i virkeligheden stod – udstilling. Altså: maskinudstilling.

Men bagefter hjalp han dem med at finde et hotel.

Åh, ja, – se de Kjøge høns!

Amatør-arkæologi er en moderne sport, der nu også dyrkes af mange pensionister. Således har en kendt tidligere stationsforstander for nylig beriget Kjøge historiske Musæum med et sjældent fund. I hans have har han høns – alle af den højt estimerede Kjøge-race – nemlig skrabet så dybt og grundigt, at de varsomt har af-dækket en terning, der endog lå med en sekser. Da fundet imidlertid er gjort i umiddelbar nærhed af Tryggevælde å, mener arkæologen at turde fastslå, at det uden tvivl er en af dem, som Christian d. IV. i sin tid kastede, inden han overskred den prekære grænse.

Herefter er hønsene nu sat ind på op-gaven med at finde de to resterende ter-ninger samt helst også selve »Støvleskaf-tet«, hvori de er raflet. – Måtte det dog lykkes!

Pas på, – nu glider hun – – !

– Jeg ville aldrig blive træt af at følges med Dem, frøken, – hele livet langt, ja, til verdens ende!

– Så er det faktisk ikke så godt, – for den vej skal jeg slet ikke!

Hundekunster i hundekulde

– Her er koldt som i et køleskab!

– Det siger du ikke, – her er virkelig temmelig mange grader!

– Ja, når du sådan lægger graderne fra begge stuerne sammen!

Ak, ja, – hvad er kunst – – !

Perspektiv eller ikke perspektiv, hvad

véd jeg om det? – Men jeg véd, at alle vinduerne her i huset sagomeleme er lige store!

Det vrimler med sypiger

Når de kommunale kurser i syning efterhånden har fået en helt overvældende tilslutning, så er forklaringen den, – oplyser Dansk Tipstjeneste, – at de pågældende alle er hustruer, der er kraftigt opfordret af deres mænd, som – viser det sig – er meget ivrige tippere, der altså tror at have fundet en sikker genvej til 12 rigtige.

Ingen røverkule i det hjerte

Det skønneste jeg ved er at gøre godt og være gavmild, – det indrømmer jeg ganske ærligt, så det behøver pastoren sandelig heller ikke at gøre nogen hemmelighed ud af!

Vægtigt vidne

Ja, det er visseligen sandt som præsten prædiker, at kogesprit forkorter livet! – Se bare, da jeg var så uheldig at blive ligget ind på hospitalet i hele to dage – uden en eneste dråbe; – – det er de længste dage i mit liv!

Brevkassen

Sp.: – Er det virkelig upassende at bide negle?

Sv.: – Vi kan ikke svare Dem, som spørgsmålet er stillet op, idet vi må vide, om det udelukkende drejer sig om finger-negle og om det er Deres egne, De sigter til!
Red.

Flere håndskrifter

På den gamle Sindal station har man nu fundet frem til nye afsløringer fra for-tiden. Således har man tydet en gammel håndskrift i en retning, der muligvis kan få stor interesse for studiet af arternes op-rindelse; der står nemlig:

»Født Stationens Kat i November ovre paa Pakhuset . . . 50 Øre. – –
Jensen, Stationskarl.«

og så den sidste . . .

– Hvad laver du?

– Jeg trækker ukrudt op.

– Ukrudt? Det er da skørt – det kommer jo op af sig selv!

LIND HANSEN

KULTORVET 14 · C. 6288

LEVERANDØR AF CLICHEER OG BILLED MATERIALE TIL DE MEST BETYDENDE DAG- OG UGEBLADE I KØBENHAVN OG PROVINSEN

**DEN LOLLANDSKE
LANDBOSTANDS SPAREKASSE
NAKSKOV**

Stiftet i 1870

Filialer i:

**Maribo - Rødbyhavn - Birket - Dannemarre - Holeby
Skørringe - Stokkemærke - Utterslev**

Gå i supermarkedet

TAGE MADSEN

Havnevej 13 - Rødby Havn - Tlf. 90 50 33
Kolonial . Konserves . Kaffe . Vine . Tobak . Skibsprovantering

TORVETS KONDITORI

Hyggelige lokaler - god kaffe og brød
Torvet 9 - Rødby - Tlf. 90 10 71
- Tag brød med hjem -

VESTERGADES FARVEHANDEL

F. THOMSEN

Farver - Lakker - Tapeter - Linoleum
Stort udvalg i kunstnerartikler
Vestergade 17 - SAKSKØBING - Tlf. 89 47 37

LANDBOSTANDENS SPAREKASSE

Nykøbing F.

ARNE AA. RYDE

eksam. ejendomsmægler
Tværgade 15 - NYKØBING F. - Tlf. 85 21 72
Villaer og ejendomme anvises til køb og salg

72 10 03

BERNHARDT's radiodirigerede vogne kører dag og nat
5 - 7 - 14 personer
Farigmagsvej 9 - NÆSTVED

En af naturens mange skønheder er blomster
Hyg Dem selv - sæt levende blomster paa bordet

. . . køb dem i „AALYKKE“

Jernbanegade 38 - NYKØBING F. - telefon 85 07 23

N. J. LARSEN

STUBBEKØBING

Maler- og bygningsarbejde udføres

J. M. DRESSEL A/S

STUBBEKØBING

Tlf. (03) 84 11 60

J. C. CHRISTOFFERSEN

statsaut. revisor

Nørrevold 5 - NAKSKOV - telf. 777 og 1677

Den fornuftige husmoder køber i

KP - SELVBETJENING

der har det hele - og giver 3% på alle varer
Søndergade 12 - NAKSKOV - Tlf. 591

SOLMER'S BAGERI - KONDITORI

Alt i brød og kager til daglig og fest
Vestergade 22 - MARIBO - Tlf. 77

Alt i FOTO og KINO

FOTO-SPECIAL

Fotografering - Amatørarbejde
Østergade 19 - MARIBO - Tlf. 717

MØBLER der pryder ethvert hjem...

MØBELHALLEN

Østergade 3 - MARIBO - Tlf. 222

Jason

Lædervarer - Paraplyer - Rejseartikler
Jernbanegade 10 A - NYKØBING F. - Tlf. 85 23 26

GEORG CHRISTENSEN

Smedemester - Aut. gas- og vandmester
Centralvarme - Oliefyr - Vand - Sanitet
Grøntorvet 8 - NYKØBING F. - Tlf. 85 03 39

SPAREKASSEN

I

NYKØBING PAA FALSTER

Bison Lædervarer

Nørregade 10 - NYBORG - Tlf. 1814

SPROTOFTEN'S

Blomster - Frugt - Grøntsager
N. Ledet Jørgensen
Stort udvalg i DYBFROSTVARER
Butikstorvet Sprottoften - NYBORG - Tlf. 1420

SV. GROTH OLSEN

motor- og maskinfabrik

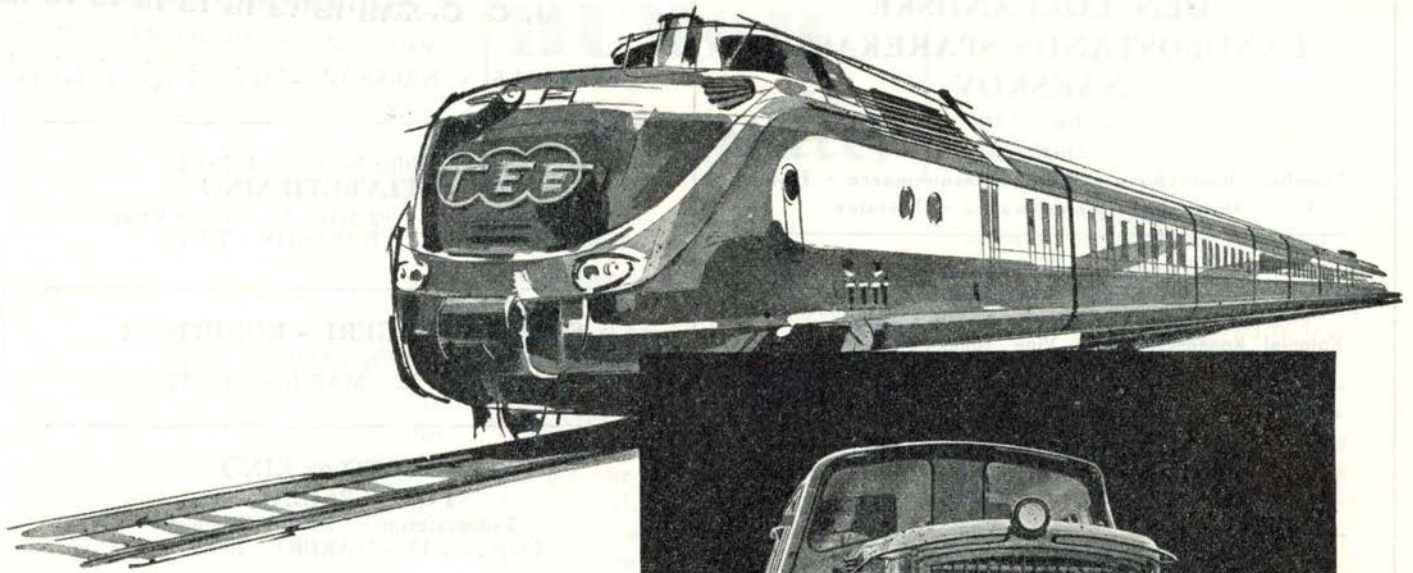
udfører arbejder for DSB

Havnegade 44

RØDBYHAVN

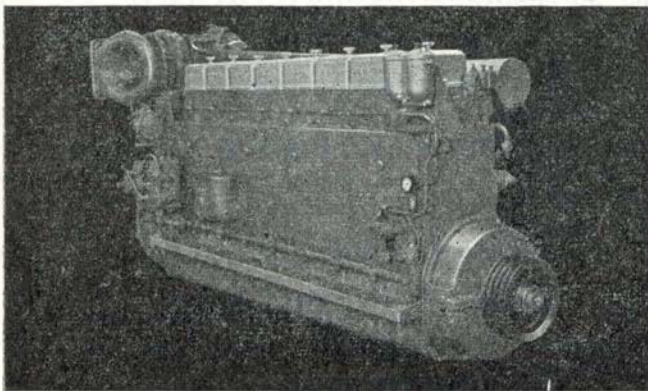
Telf. 90 51 52

HN SKOMAGERMESTER
KNUD E. NIELSEN
SKIPPER CLEMENTS GADE 3
65 ALBORG

M·A·N

LEVERER

DIESELMOTORER
MOTORTOG
SPECIALVOGNE

TIL

jernbanedrift

MASCHINENFABRIK AUGSBURG - NÜRNBERG AG - WERK AUGSBURG

Repræsentant i Danmark

PROTECHNICO $\frac{1}{2}$

VESTER FARIMAGSGADE 1 - KØBENHAVN V. - TELEFON MINERVA (0154) 2062